

Wyniki i wnioski
z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez
Opolskiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2012/2013
(w okresie od 1 września 2012 r. do 31 maja 2013 r.)

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Ewaluacja	6
2.1. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji.....	6
2.2. Wyniki ewaluacji	7
2.2.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek.....	7
2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych obszarów	12
2.3. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji	24
3. Kontrola	36
3.1. Kontrole planowe	36
3.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych	36
3.1.2. Wyniki kontroli planowych	39
3.1.2.1. <i>Kontrola w zakresie spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przez niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej</i>	
3.1.2.2. <i>Kontrola przestrzegania przez dyrektora szkoły przepisów dotyczących obowiązku szkolnego</i>	
3.1.2.3. <i>Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej</i>	
3.1.2.4. <i>Kontrola w zakresie zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z informatyki z ramowymi planami nauczania w publicznych liceach ogólnokształcących i technikach</i>	
3.1.2.5. <i>Kontrola w zakresie zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z języków obcych nowożytnych z ramowymi planami nauczania w publicznych gimnazjach</i>	
3.1.2.6. <i>Kontrola w zakresie prawidłowości organizacji oddziału przedszkolnego</i>	
3.1.2.7. <i>Kontrola prawidłowości organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami (kontrola przewidziana do realizacji w okresie od czerwca do lipca 2013 r.)</i>	
3.1.2.8. <i>Kontrola organizacji zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego z uwagi na niepełnosprawność (kontrola w trakcie realizacji)</i>	

3.1.2.9. <i>Kontrola w zakresie organizowania i realizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych</i>	
3.1.2.10. <i>Kontrola prawidłowości nadzorowania przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej spełniania przez dzieci pięcioletnie i sześciolatnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego</i>	
3.1.3. Wnioski wynikające z kontroli planowych	81
3.2. Kontrole doraźne	82
3.2.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli doraźnych	
3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli	
3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych	
3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych	
4. Wspomaganie	86
4.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek	86
4.1.1. Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli	
4.1.2. Upowszechnianie przykładów dobrych praktyk	
4.1.3. Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek	
4.1.4. Organizowanie konferencji i porad w roku szkolnym 2012/2013 – wskazanie liczby konferencji i porad dla dyrektorów różnych typów szkół i rodzajów placówek (adresaci), zakresy tematyczne konferencji i porad	
4.2. Wnioski z działalności wspomagającej	92

1. Wstęp

Nadzór pedagogiczny czyli świadome, planowe oraz celowe działania pedagogiczne prowadzone przez Opolskiego Kuratora Oświaty był realizowany zgodnie z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa w zakresie nadzoru pedagogicznego, ustalonymi w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej.

W roku szkolnym 2012/2013 realizowano podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa:

1. Wspieranie rozwoju dziecka młodszego, w tym obniżenie wieku szkolnego do 6 lat.
2. Wzmacnianie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych.
3. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

W szkołach i placówkach zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego Opolskiego Kuratora Oświaty przeprowadzono ewaluacje całościowe oraz ewaluacje problemowe w obszarach:

1. „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej” i „Zarządzanie”
2. „Procesy zachodzące w szkole /placówce” i „Funkcjonowanie w środowisku lokalnym”

Ewaluacje problemowe w obszarach wskazanych przez Kuratora Oświaty na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego przeprowadzono w obszarze „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej”.

Wyniki i wnioski z przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych oraz zalecenia i wnioski z kontroli planowych pozwoliły na sformułowanie rekomendacji dotyczących poprawy funkcjonowania szkół i placówek:

1. Szkoły powinny opracować ujednolicony, systemowy sposób analizowania i dokumentowania wyników egzaminów zewnętrznych. W analizach tych należy uwzględniać czynniki wewnętrzne, społeczne i środowiskowe. Do analiz osiągnięć uczniów należy stosować zarówno metody ilościowe jak też jakościowe i wielokontekstowe, w większym stopniu uwzględniające przyczyny osiągania przez uczniów zarówno słabych jak i wysokich wyników.
2. Należy zadbać w szkołach o spójność podejmowanych przez nauczycieli działań dotyczących m.in.: oceniania, przestrzegania zasad zachowania w szkole, motywowania i wspierania uczniów, czy ich udziału w planowaniu i organizowaniu procesów edukacyjnych.
3. Ocenianie uczniów oraz udzielana im informacja zwrotna powinny motywować ich do dalszej nauki oraz odnosić się zarówno do ich wiedzy i umiejętności, jak też do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności.

4. Należy tak planować i organizować procesy edukacyjne, by w jak najmniejszym stopniu były odbierane przez uczniów jako uciążliwe, męczące i nudne.
5. Istnieje potrzeba poszukiwania i wdrażania nowatorskich rozwiązań programowych, projektów edukacyjnych, innowacji pedagogicznych i programów autorskich metodami niekonwencjonalnymi.
6. Motywować uczniów do większego zaangażowania w proces decyzyjny dotyczący funkcjonowania szkół nie tylko na płaszczyźnie wychowawczej, ale także edukacyjnej.
7. Z większym zaangażowaniem należy pozyskiwać rodziców uczniów do współpracy ze szkołą oraz stwarzać im warunki do partycypacji w procesach decyzyjnych i podejmowanych działaniach, także dotyczących procesu dydaktycznego.
8. Zatrudniać w szkołach niepublicznych nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych.
9. Organizować pracę świetlicy szkolnej i dokumentować zajęcia zgodnie z przepisami prawa zewnętrznego oraz ustaleniami zawartymi w arkuszu organizacyjnym i statucie szkoły.
10. Należy określać w statucie szkoły/ przedszkola zapisy wskazujące szczegółowo zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w oddziale przedszkolnym związane z prowadzeniem obserwacji pedagogicznych oraz dokumentowaniem tych obserwacji a także współpracę ze specjalistami z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
11. W organizacji przedszkoli nie przekraczać dozwolonej liczebności dzieci w oddziałach.
12. Uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność organizować zajęcia rewalidacyjne i prawidłowo je dokumentować.
13. Przestrzegać zasad organizowania zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim i organizować zajęcia indywidualne lub zespołowe w ilości godzin zgodnej z prawem.

2. Ewaluacja

2.1. Ogólne informacje o liczbie ewaluacji

W roku szkolnym 2012/2013 (w okresie od 1 września 2012r. do 31 maja 2013r.) przeprowadzono 85 ewaluacji zewnętrznych, w tym 27 całościowych oraz 58 problemowych, co obrazuje poniższa tabela.

Liczba ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2012/13 (do 31 maja 2013 r.) z uwzględnieniem typów szkół i placówek

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba ewaluacji:		
		całościowe	problemowe	łącznie
1.	Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	8	9	17
2.	Szkoły podstawowe	3	16	19
3.	Gimnazja	1	18	19
4.	Licea ogólnokształcące	6	10	16
5.	Technika	7	2	9
6.	Zasadnicze szkoły zawodowe	2		2
7.	Licea profilowane			
8.	Szkoły specjalne			
9.	Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d – 3e ustawy o systemie oświaty			
10.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne		3	3
11.	Biblioteki pedagogiczne			
12.	Placówki doskonalenia nauczycieli			
13.	Placówki oświatowo-wychowawcze			
14.	Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy			
15.	MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy			
16.	Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7			
17.	Kolegia pracowników służb społecznych			
	Suma	27	58	85

Łącznie w roku szkolnym 2012/2013 zaplanowano 152 ewaluacji, w tym 99 w szkołach samodzielnych i 53 w zespołach szkół.

Łącznie do 31 maja 2013 roku przeprowadzono 85 ewaluacji, w tym 43 w szkołach samodzielnych i 42 w zespołach szkół.

W roku szkolnym 2012/2013 **zaplanowano** przeprowadzenie 152 ewaluacji, w tym 42 ewaluacji całościowych, 110 ewaluacji problemowych w ramach obszarów:

- „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki” i „Zarządzanie szkołą lub placówką” - 54 ewaluacji;
- „Procesy zachodzące w szkole lub placówce” i „Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów” - 44 ewaluacji;
- Wybranych przez kuratora oświaty - 12 ewaluacji.

Do 31 maja 2013 roku **zrealizowano** 85 ewaluacji, co stanowi 56% planu, w tym 27 ewaluacji całościowych - 64% planu, 58 (*liczba*) ewaluacji problemowych - 53 % planu, w ramach obszarów:

- „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki” i „Zarządzanie szkołą lub placówką” - 30 ewaluacji - 81 % planu;
- „Procesy zachodzące w szkole lub placówce” i „Funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów” - 15 ewaluacji - 45 % planu;
- Wybranych przez kuratora oświaty - 13 ewaluacji - 108 % planu.

2.2. Wyniki ewaluacji

2.2.1. Zestawienie ilościowych wyników ewaluacji przeprowadzonych w poszczególnych typach szkół i placówek

Zestawienie poziomów spełniania wymagań państwa w poszczególnych typach szkół i placówek (z uwzględnieniem ewaluacji całościowych i problemowych zaplanowanych i przeprowadzonych w szkołach/placówkach samodzielnych i w zespołach).

Typ placówki	Poziom	Wymagania																				
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	A						2	2		1			5	4		1	1	6			2	2
	B	7	8	7		22	8	8	14	16	10		56	11	13	15	9	48	3	5	3	11
	C	1				1	6	7	3		5		21	2	4	1	6	13	4	2	1	7
	D			1		1	1				2		3				1	1	1	1	2	4
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Szkoły podstawowe	A	3	2	4	4	13						1	1						2	2	2	6
	B	6	7	11	9	33	3	4	1	4	2	3	17	6	4	4	2	18	8	9	7	24
	C	4	7	1	3	15	3	1	5	2	4	2	17		2	2	4	8	1	1	3	5
	D	3				3		1					1						1			1
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Gimnazja	A	3	5	7	3	18													4	5	4	13
	B	9	12	10	13	44		1	1	1	1		4	1				1	5	5	5	15
	C	5	2	2	2	11	1					1	2			1		1	1		1	2
	D	1			1	2										1		1	2			
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Licea ogólnokształcące	A	1	5	4	5	15	1	2		1	1		5	3		1	1	5	5	4	4	13
	B	10	9	11	9	39	4	3	2	4	5	4	22	2	4	5	1	12	8	10	12	30
	C	3	2	1	2	8	1	1	4	1		2	9	1	2		3	6	3	2		5
	D	1				1											1	1				
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Technika	A	2	1	4	2	9	1	3		1	1		6	5	1	2		8		3	2	5
	B	4	6	3	5	18	5	3	4	5	6	3	26	2	2	3	2	9	5	5	6	16
	C	2	2	2	2	8	1	1	3	1		3	9		4	2	3	9	4	1		5

	D	1				1						1	1				2	2			1	1
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Zasadnicze szkoły zawodowe	A							1		1		2	4			1	1	2				
	B	1	2	2	2	7	2	1	1	1	2		7	2	1	1		4	1	2	1	4
	C								1				1			1	1	1				1
	D																					
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Licea profilowane	A																					
	B																					
	C																					
	D																					
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Szkoly specjalne	A																					
	B																					
	C																					
	D																					
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Inne szkoły (art.9 pkt.3e-3h ustawy o systemie oświaty)	A																					
	B																					
	C																					
	D																					
	E																					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem
Poradnie psychologiczne o- pedagogiczne	A				/		1	3	2	2	/	/	8	3	2	/	/	5				
	B				/		2		1	1	/	/	4		1	/	/	1				
	C				/						/	/				/	/					
	D				/						/	/				/	/					
	E				/						/	/				/	/					
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem

Biblioteki pedagogiczne	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						
	E				/						/	/				/	/						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
Placówki doskonalenia nauczycieli	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						
	E				/						/	/				/	/						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
Placówki oświatowo-wychowawcze	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						
	E				/						/	/				/	/						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
Placówki kształcenia ustawicznego	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						
	E				/						/	/				/	/						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
MOW-y, MOS-y i inne ośrodki (art.2 pkt 5 ustawy)	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						
	E				/						/	/				/	/						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
Placówki zapewniające opiekę i wychowanie (art. 2 pkt 7 ustawy)	A				/						/	/				/	/						
	B				/						/	/				/	/						
	C				/						/	/				/	/						
	D				/						/	/				/	/						

	E																						
		1.1	1.2	1.3	1.4	razem	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	razem	3.1	3.2	3.3	3.4	razem	4.1	4.2	4.3	razem	
Kolegia pracowników służb społecznych	A																						
	B																						
	C																						
	D																						
	E																						

2.2.2. Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek w ramach badanych obszarów

Podsumowanie analizy jakościowych wyników ewaluacji szkół i placówek, na podstawie raportów z ewaluacji, w ramach badanych obszarów

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	<ol style="list-style-type: none"> Przedszkola dokonują diagnozy potrzeb i możliwości dzieci, na podstawie wyników wdrażają działania, które sprzyjają pogłębianiu wiedzy, rozwijaniu zainteresowań i kształtowaniu pożądanых postaw u dzieci. Stosowane w przedszkolach różnorodne formy zajęć, wdrażanie do samodzielności i współżycia w grupie, a także rozwijanie aktywności ruchowej i twórczej wpływają na dobre przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole. Przedszkola dbają o przyjazną atmosferę, realizują programy profilaktyczne i adaptacyjne zapewniając tym samym poczucie bezpieczeństwa dzieciom i rodzicom. 	Brak
2	Procesy	<ol style="list-style-type: none"> Oferta pracy przedszkoli wzbogacana jest o różnorodne zajęcia dodatkowe, w tym specjalistyczne (głównie logopedyczne). Nauczyciele wdrażają innowacje pedagogiczne, samodzielnie opracowane programy oraz projekty edukacyjne, które wynikają z potrzeb rodziców i środowiska. Nauczyciele współpracują przy planowaniu, organizacji i realizacji procesów wspomagania rozwoju i edukacji dzieci, dostosowują organizację pracy na zajęciach edukacyjnych do rozpoznanych możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci. 	<ol style="list-style-type: none"> W organizacji pracy z dziećmi nauczyciele nie zawsze uwzględniają ich indywidualne możliwości i potrzeby rozwojowe. Większość zajęć dodatkowych jest odpłatna, co ogranicza możliwości korzystania z nich.
3	Współpraca ze środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> Systematyczna i wielokierunkowa współpraca przedszkola z lokalnym środowiskiem, identyfikowanie jego potrzeb oraz prowadzenie działań w celu ich zaspokajania wpływa korzystnie na proces edukacji i jego wizerunek. Przedszkole wspiera rodziców w wychowaniu, a także stwarza warunki do uczestnictwa w 	<ol style="list-style-type: none"> Rodzice w niewielkim zakresie mają wpływ na podejmowane decyzje dotyczące organizacji procesu dydaktycznego.

		organizowanych działaniach edukacyjnych. 3. Rodzice chętnie angażują się w życie przedszkola, wspierają organizację imprez i uroczystości.	
4	Zarządzanie	1. Wdrażane wnioski i działania wynikające z prowadzonego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do jakościowego rozwoju placówki. 2. Warunki lokalowe i wyposażenie przedszkoli zaspokajają potrzeby rozwojowe dzieci i umożliwiają realizację podstawy programowej. 3. Nauczyciele angażują się w prowadzenie ewaluacji wewnętrznej, wspólnie rozwiązują problemy istotne dla funkcjonowania przedszkola.	1. Nie wszystkie przedszkola wykorzystują wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego do planowania pracy i wdrażania działań. 2. Przedszkola nie organizują doskonalenia kadry pedagogicznej w zakresie metod i form współpracy zespołowej.

Szkoły podstawowe

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1. W szkołach dokonuje się analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego oraz osiągnięć uczniów, na podstawie których formułuje i wdraża się wnioski. 2. Uczniowie angażują się w działania podejmowane przez szkołę dotyczące zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz inne przedsięwzięcia zwłaszcza o charakterze społecznym jak również inicjują działania na rzecz rozwoju własnego i szkoły. 3. Pracownicy szkoły podejmują wiele działań wychowawczych oraz z zakresu profilaktyki wpływających na kształtowanie właściwych postaw dzieci i ich poczucie bezpieczeństwa oraz respektowanie obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych.	1. Wdrażane wnioski wynikające z analizy sprawdzianów zewnętrznych oraz osiągnięć uczniów nie we wszystkich szkołach i nie wypełni przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. 2. Podczas prowadzonych analiz wyników sprawdzianów zewnętrznych i osiągnięć uczniów nie wszystkie szkoły stosują metody jakościowe. 3. Uczniowie w mniejszym stopniu angażują się w działania edukacyjne podejmowane przez szkołę.
2	Procesy	1. Szkoły pracują zgodnie z przyjętymi przez Rady Pedagogiczne koncepcjami pracy akceptowanymi przez społeczność szkolną. 2. Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów i spójna z podstawą programową. 3. Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są planowane i monitorowane, a ich organizacja w większości sprzyja uczeniu się.	1. Nie we wszystkich szkołach oferta zajęć dodatkowych w pełni odpowiada aspiracjom i zainteresowaniom uczniów. 2. W ocenie niektórych uczniów nie wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne i metody pracy stosowane przez nauczycieli są dla nich atrakcyjne. Nauczyciele nie zawsze udzielają im informacji zwrotnej o ich postępach w nauce. 3. Nie wszyscy rodzice w badanych szkołach mają poczucie, że ich dziecko jest traktowane indywidualnie.

3	Współpraca ze środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowana współpraca ze środowiskiem lokalnym przyczynia się do osiągania wzajemnych korzyści. 2. Nauczyciele w różnorodny sposób wspierają rodziców w wychowaniu ich dzieci. 3. Rodzice uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę, głównie w zakresie działań wychowawczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niektóre szkoły w sposób niesystematyczny i niepełny wykorzystują informacje o losach absolwentów w procesie doskonalenia nauczania i wychowania oraz nie zawsze podejmują z nimi współpracę. 2. Nie we wszystkich szkołach rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania, planowania i organizacji pracy szkoły.
4	Zarządzanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele angażują się w pracę powołanych w szkole zespołów i analizują efekty ich pracy oraz wspólnie rozwiązują występujące w szkole problemy. 2. Szkoły dokonują ewaluacji wewnętrznej. 3. Szkoły posiadają bazę lokalową i wyposażenie wystarczające do realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nie we wszystkich szkołach doskonalenie zawodowe nauczycieli obejmowało treści związane z metodami i formami ich współpracy. 2. Nie wszystkie badane szkoły posiadają infrastrukturę sportową tj. sala gimnastyczna, boisko sportowe.

Gimnazja

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powszechność analizowania wyników egzaminów zewnętrznych oraz monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów. 2. Poczucie bezpieczeństwa uczniów gimnazjów potwierdzone wypowiedziami rodziców i partnerów szkół. 3. Podejmowanie szeregu różnych działań wychowawczych (w tym profilaktycznych) w celu eliminowania zagrożeń i wzmacniania pozytywnych zachowań. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewykorzystywanie Kalkulatora EWD Plus do poprawy jakości kształcenia. 2. Nieefektywność wdrażanych wniosków formułowanych na podstawie egzaminów zewnętrznych oraz badania osiągnięć uczniów (wnioskowanie). 3. Inicjowanie przez uczniów działań na rzecz własnego rozwoju.
2	Procesy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogata oferta edukacyjna dająca możliwości nabywania nowych kompetencji. 2. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyjających kształtowaniu pożądanых postaw. 3. Współpraca nauczycieli podczas planowania i organizowania procesów edukacyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oferta zajęć pozalekcyjnych nie zawsze adekwatna do zainteresowań uczniów. 2. Udział uczniów w planowaniu i organizacji procesów edukacyjnych (partycypacja, demokratyzacja procesów) – brak lub niewielki udział. 3. Monitorowanie procesów edukacyjnych zachodzących w szkole.
3	Współpraca ze środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroka współpraca ze środowiskiem lokalnym przynosząca korzyści każdej ze stron. 2. Poszerzanie oferty edukacyjnej dzięki współpracy ze środowiskiem lokalnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewykorzystywanie współpracy z absolwentami w procesie edukacji. 2. Partnerstwo rodziców (szkoły współpracują z rodzicami w zakresie określonym prawem). 3. Promowanie wartości edukacji (rozumiane jako promocja szkoły).

4	Zarządzanie	<p>1 Działanie zespołowe nauczycieli</p> <p>2 Baza lokalowa i wyposażenie.</p> <p>3. Pozyskiwanie środków finansowych z różnych źródeł na ich polepszenie warunków lokalowych i wyposażenia.</p>	<p>1 Wnioskowanie (formułowanie, adekwatność, mierzalność)</p> <p>2 Stosowanie procedur ewaluacyjnych podczas badania efektów pracy zespołów nauczycielskich.</p> <p>3 Niedostosowanie budynków szkolnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo.</p>
---	-------------	--	---

Licea ogólnokształcące

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	<p>1. Efektywna współpraca z innymi placówkami oraz uczelniami wyższymi.</p> <p>2. Podejmowanie licznych działań edukacyjnych sprzyjających poszerzaniu wiedzy i umiejętności uczniów. Wdrażanie programów i realizacja projektów edukacyjnych, a także promocja osiągnięć i sukcesów uczniów wpływa na korzystny wizerunek szkoły w środowisku.</p> <p>3. Stwarzanie uczniom możliwości do podejmowania różnorodnych form aktywności wpływających na ich rozwój, a także na rozwój szkoły.</p>	<p>1. Brak ujednoczonego, systemowego sposobu analizowania i dokumentowania wyników egzaminu maturalnego przez poszczególne zespoły przedmiotowe nauczycieli.</p> <p>2. Formułowane podczas różnych analiz wnioski nie zawsze są konkretne i mierzalne.</p> <p>3. Nie wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne są interesujące dla uczniów.</p>
2	Procesy	<p>1. Znane i akceptowane przez wszystkich pracowników oraz młodzież i rodziców założenia koncepcji pracy szkoły.</p> <p>2. Bogata i atrakcyjna oferta edukacyjna.</p>	<p>1. Organizacja pracy nie zawsze sprzyja procesowi uczenia się, liczebność klas, zbyt duża ilość zajęć jednego dnia. Brak podziału na grupy w klasach, w których liczba uczniów do tego upoważnia (zgodnie z prawem oświatowym w tym zakresie).</p> <p>2. Brak spójności działań podejmowanych przez nauczycieli dotyczących, np. oceniania, przestrzegania zasad zachowania w szkole, motywowania i wspierania uczniów, czy ich udziału w planowaniu i organizowaniu procesów edukacyjnych. Nie dokonuje się także diagnozy możliwości wszystkich uczniów.</p> <p>3. Uczniowie rzadko mają szansę wypowiedzi na temat tego, jak chcieliby się uczyć, a ocenianie nie zawsze motywuje ich do dalszej pracy.</p>
3	Współpraca ze środowiskiem	<p>1. Aktywna współpraca z absolwentami i wykorzystywanie w procesie nauczania i wychowania informacje o ich losach.</p> <p>2. Znacząca pozycja w środowisku</p>	<p>1. Niewielkie zainteresowanie rodziców współpracą ze szkołą, a zwłaszcza współuczestnictwem w podejmowanych przez nią działaniach.</p>

		lokalnym.	
4	Zarządzanie	1. Dobra baza lokalowa (często przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych), dbałość o estetykę, nowoczesne zaplecze sportowe.	1. Planowanie pracy zespołów nauczycielskich nie zawsze wyływa z analizy efektów ich działań. 2. Zbyt małe wykorzystywanie w procesie edukacyjnym nowoczesnych technologii informacyjnych.

Technika

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	<p>1. Prowadzone analizy wyników egzaminów zewnętrznych przekładają się na wzrost efektów kształcenia.</p> <p>2. Szkoły stwarzają warunki do rozwoju aktywności uczniów poprzez działania o charakterze charytatywnym, udział w szkolnych wolontariatach, licznych projektach, imprezach, konkursach i zawodach sportowych.</p> <p>3. Podejmowane przez nauczycieli działania wychowawcze i profilaktyczne wpływają na poczucie bezpieczeństwa przez uczniów.</p>	<p>1. Prowadzone analizy wyników egzaminów zewnętrznych nie zawsze uwzględniają analizy jakościowe, m.in. kontekst, warunki środowiskowe i wewnętrzne szkoły oraz czynniki społeczne. Nie wszystkie szkoły posiadają ujednoczony, systemowy sposób analizowania i dokumentowania wyników egzaminów zewnętrznych przez poszczególne zespoły przedmiotowe.</p> <p>2. Nie wszyscy uczniowie mają poczucie, że szkoła spełnia ich potrzeby edukacyjne i rozwija zainteresowania. Twierdzą, że zajęcia pozalekcyjne nie są ciekawie prowadzone.</p> <p>3. Realizowane w szkole działania nie zawsze przekładają się na nabywanie przez uczniów wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej i w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Opinie ankietowanych rodziców wskazują, że w szkole nie podejmuje się działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacji oraz starań, by dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę ich możliwości.</p>
2	Procesy	<p>1. Podejmowane działania wychowawcze mają charakter zorganizowany i są oceniane pod kątem ich skuteczności.</p> <p>2. W szkole zajęcia dostosowane są do możliwości edukacyjnych uczniów.</p> <p>3. Oferta edukacyjna szkół oparta jest na potrzebach uczniów, rodziców oraz lokalnego rynku</p>	<p>1. Nauczyciele nie zawsze udzielają uczniom pełnej informacji zwrotnej na temat postępów oraz przyczyn ich sukcesów i trudności w nauce, a także wskazówek do nauki. Nie wszyscy nauczyciele uwzględniają opinie uczniów na temat tego, w jaki sposób chcieliby się oni uczyć.</p> <p>2. Rodzice i uczniowie są zdania, że</p>

		pracy.	młodzież nie zawsze jest traktowana indywidualnie i nie wszyscy uczniowie mają poczucie, że są na równi traktowani z rówieśnikami. 3. Uczniowie czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w ciągu dnia, co może wpływać na organizację procesów uczenia się.
3	Współpraca ze środowiskiem	1. Szkoły współpracują z instytucjami środowiska lokalnego i korzystają z ich wsparcia. 2 Szkoły identyfikują potrzeby uczniów i środowiska lokalnego oraz prowadzą działania mające na celu ich zaspokojenie 3. Działania szkoły realizowane wspólnie z przedstawicielami lokalnego środowiska służą promowaniu wartości edukacji.	1. Nie wszyscy rodzice mają poczucie wpływu na decyzje podejmowane w kluczowych sprawach szkoły, a współpraca z rodzicami opiera się głównie na współdziałaniu z radą rodziców. 2. Nie wszystkie technika wykorzystują informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. 3. Część rodziców wskazuje na potrzebę korzystania przez uczniów z korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby móc kontynuować naukę w wybranej uczelni.
4	Zarządzanie	1. Funkcjonuje współpraca w zespołach, a nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy i podejmują działania dydaktyczno – wychowawcze. 2. Wnioski formułowane na podstawie wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, wykorzystywane są do planowania pracy szkoły. 3. Warunki lokalowe i wyposażenie są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania, a dyrektorzy podejmują liczne działania w celu poprawy infrastruktury szkoły.	1. Prowadzona dokumentacja w zakresie funkcjonowania zespołów przedmiotowych i prowadzenia ewaluacji wewnętrznej jest mało czytelna. 2. Nauczyciele nie podejmują szkoleń w zakresie doskonalenia metod i form pracy zespołowej. 3. Warunki lokalowe i wyposażenie są zróżnicowane (występują nieliczne braki w pracowniach). Nie wszystkie szkoły dostosowane są do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo.

Zasadnicze szkoły zawodowe przy MOW, SOSW

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1. Analiza osiągnięć uczniów dokonywana jest etapami i przeprowadzana na poziomie pojedynczych uczniów, a wnioski wdrażane są dwutorowo: w zakresie doskonalenia kształcenia zawodowego i wspomaganie w edukacji ogólnej. 2. Efekty pracy wychowawczej z młodzieżą niedostosowaną społecznie są zadowalające, a edukacyjne zdecydowanie wyższe w porównaniu z sytuacją, gdy młodzież uczęszczała do szkół masowych.	1. Specyfika placówki, jej priorytety wpływają w sposób zdecydowany na osiągnięte wyniki z egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych.

		3. To działania nauczyciela mają ścisły związek z aktywnością i zaangażowaniem uczniów w zajęcia organizowane przez szkołę, świadczą o tym widoczne, liczne i różne dowody działalności uczniowskiej.	
2	Procesy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naczelnym założeniem przyjmowanych koncepcji jest przywrócenie ucznia / wychowanka społeczeństwu, a służyć temu ma permanentna diagnoza edukacyjno – wychowawcza, która pozwala ustalić stan faktyczny prezentowanych postaw wychowanków i stopień zaawansowania teoretycznego oraz praktycznego w edukacji. 2. Oferty edukacyjne szkół / placówek wychodzą naprzeciw potrzebom rynku pracy i w pełni zaspokajają potrzeby edukacyjne uczniów / wychowanków, oczekiwania rodziców oraz partnerów szkoły. 3. Procesy edukacyjno-wychowawcze szkół / placówek podlegają planowaniu holistycznemu przejawiającemu się w korelacji międzyprzedmiotowej oraz współpracy nauczycieli w ramach zespołów przedmiotowych i wychowawczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W ocenie uczniów nie wszystkie zajęcia lekcyjne są dla nich ciekawe i atrakcyjne. 2. Są szkoły, w których nie wykorzystuje się wniosków z monitoringu jakości i efektywności procesu nauczania-uczenia się do planowania procesów edukacyjnych. 3. Są szkoły, w których organizacja procesów edukacyjnych nie zawsze sprzyja uczeniu się.
3.	Współpraca ze środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoły / placówki zabiegają o dobre relacje z lokalnym środowiskiem, identyfikują jego potrzeby i możliwości oraz prowadzą działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb współpracujących podmiotów. 2. Społeczności szkolno-wychowawczej losy absolwentów nie są obojętne, absolwenci często służą informacją i poradą na tzw. „żywych spotkaniach z tymi, którym się udało”. 3. Szkoły / placówki czynią wiele w zakresie utrzymania łączności z rodzicami / prawnymi opiekunami swoich wychowanków, stwarzając możliwości współuczestniczenia w podejmowanych decyzjach, realizowanych działaniach w stosunku do podopiecznych, pomimo ograniczonego kontaktu bezpośredniego ze szkołą / placówką. 	1. Z uwagi na interwencyjny charakter ośrodka i miejsce zamieszkania rodziców (teren całego kraju) rodzice rzadko uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę oraz w niewielkim zakresie biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.
4	Zarządzanie	1. Zdecydowana większość działań planowana i realizowana jest wspólnie, a pojawiające się w pracy problemy rozwiązywane są najczęściej w zespołach ogólnopredmiotowych, praktycznej nauki zawodów i w grupach wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nie we wszystkich szkołach odbywały się szkolenia dotyczące metod i form współpracy zespołowej osób zatrudnionych w szkole / placówce, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. 2. Wzbogacanie warunków

		<p>2. Wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego wykorzystywane są do planowania pracy szkoły i wprowadzenia rozwojowych zmian w funkcjonowaniu ośrodka dotyczących aktywizacji społecznej młodzieży i praktycznej nauki zawodu.</p> <p>3. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów i wychowawcy wymieniają się wiedzą na temat uczniów, konsultują w zespołach metody oddziaływań wychowawczo - resocjalizacyjnych i edukacyjnych, monitorują zachowanie wychowanków z podwyższonej grupy ryzyka oraz wspierają się wzajemnie w realizacji założeń programowych i w rozwiązywaniu problemów swoich podopiecznych</p>	<p>lokalowych i wyposażenia realizowane jest w dużej mierze własnymi siłami.</p>
--	--	--	--

Licea profilowane – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Szkoły specjalne – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Inne szkoły, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	Nie badano tego obszaru	Nie badano tego obszaru.
2	Procesy	<p>1. Formy pomocy oferowane przez specjalistów poradni wynikają z koncepcji pracy, diagnozy potrzeb ewaluacji wewnętrznej i podlegają modyfikacjom, mającym na celu poszerzenie oferty placówek, np.: o terapię EEG Biofeedback, wspomaganie rozwoju małego dziecka, grup wsparcia dla rodziców itp.</p> <p>2. Planowanie i doskonalenie procesów edukacyjnych, przebiegających w poradni odbywa się w oparciu o systematyczny monitoring ich efektywności prowadzony przez wszystkich pracowników poradni.</p> <p>3. Placówki zwiększają dostępność swoich usług poprzez działania podejmowane poza swoimi</p>	1. Poradnie rzadko realizują programy autorskie.

		siedzibami, dostosowanie godzin pracy do oczekiwań klientów oraz współpracę z podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.	
3.	Współpraca ze środowiskiem	<p>1. Poradnie korzystają z zasobów środowiska, a współpraca z podmiotami w nim działającymi korzystnie wpływa na ich rozwój i wizerunek. Są postrzegane jako placówki zapewniające wysoką jakość prowadzonych usług.</p> <p>2. Szeroka działalność promocyjno-informacyjna za pomocą różnych środków przekazu (własna strona internetowa, foldery, ulotki, artykuły w prasie) oraz otwartość i elastyczność pracowników przyczyniają się do poszerzania wiedzy na temat zakresu usług poradni w środowisku lokalnym jak również pozyskiwania nowych klientów.</p> <p>3. Poradnie prowadzą szeroką działalność edukacyjną poprzez publikacje artykułów w czasopiśmie specjalistycznych oraz na swoich stronach internetowych, a także przygotowywanie materiałów dydaktyczno-wychowawczych dla określonej grupy klientów (rodzice, nauczyciele).</p>	1 Słabą stroną jest współpraca z rodzicami.
4	Zarządzanie	Nie badano tego obszaru	Nie badano tego obszaru

Biblioteki pedagogiczne – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Placówki doskonalenia nauczycieli – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Placówki oświatowo-wychowawcze – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Placówki kształcenia ustawicznego i inne, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2....	1.... 2....

		3....	3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

**MOW-y, MOS-y i inne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy
– ewaluacje nie były przeprowadzane**

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

**Placówki zapewniające opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7
– ewaluacje nie były przeprowadzane**

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

Kolegia pracowników służb społecznych – ewaluacje nie były przeprowadzane

Lp.	Badany obszar	Wyniki ewaluacji	
		Mocne strony	Słabe strony
1	Efekty	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
2	Procesy	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
3	Współpraca ze środowiskiem	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....
4	Zarządzanie	1.... 2.... 3....	1.... 2.... 3....

2.3. Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji

Wnioski z prowadzonych ewaluacji z uwzględnieniem typów szkół i placówek

- Wnioski z ewaluacji przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego:
  1. Przedszkola dokonują diagnozy i analizy osiągnięć edukacyjnych dzieci. Na podstawie uzyskanych wyników wdrażają szereg działań, co sprzyja pogłębianiu wiedzy wychowanków, rozwijaniu ich zainteresowań oraz kształtowaniu pożądanych społecznie postaw.
  2. Stosowanie różnorodnych form zajęć, wdrażanie dzieci do samodzielności, współdziałania w grupie i w zespole, rozwijanie aktywności ruchowej i wspieranie działań twórczych stwarza warunki pozwalające dzieciom na nabywanie wiadomości i umiejętności

wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz dobre przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

3. Przedszkola dbają o przyjazną atmosferę, realizują programy profilaktyczne i adaptacyjne zapewniając tym samym poczucie bezpieczeństwa dzieciom i rodzicom.
  4. Przedszkola posiadają koncepcję pracy, w oparciu o którą tworzą ofertę edukacyjną, zgodną z podstawą programową, wiele z nich wzbogaca ją o zajęcia dodatkowe. Jednak ze względu na czynniki organizacyjne i finansowe nie wszystkie dzieci na równych prawach mogą korzystać z tych zajęć.
  5. Większość przedszkoli realizuje innowacje pedagogiczne, programy opracowane przez nauczycieli oraz projekty edukacyjne. Jednakże w niektórych przedszkolach istnieje potrzeba motywowania nauczycieli do podejmowania nowatorskich rozwiązań programowych.
  6. W większości przedszkoli nauczyciele współpracują przy planowaniu, organizacji i realizacji procesów wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci, dostosowują organizację pracy na zajęciach edukacyjnych do rozpoznanych możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci.
  7. Nie wszystkie przedszkola w pracy z dziećmi uwzględniają ich indywidualne możliwości i potrzeby rozwojowe.
  8. Przedszkola pełnią ważną rolę w środowisku lokalnym, promują wartość edukacji oraz inicjują działania integrujące lokalne społeczeństwo, gromadzą i wykorzystują informacje o losach absolwentów do podnoszenia jakości swojej pracy.
  9. Przedszkola wspierają rodziców w wychowaniu dzieci, stwarzają im warunki do uczestnictwa w działaniach organizowanych przez przedszkole, jednak nie wszystkie umożliwiają rodzicom współdecydowanie o istotnych sprawach placówki.
  10. We wszystkich przedszkolach rodzice chętnie angażują się w życie przedszkola, wspierają organizację imprez i uroczystości.
  11. Nauczyciele pracują zespołowo i wspierają się wzajemnie przy realizacji zadań wynikających z koncepcji pracy przedszkola.
  12. Nie we wszystkich i badanych przedszkolach wnioski wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego wykorzystywane są do planowania pracy i wdrażania zmian w ich funkcjonowaniu.
  13. W przedszkolach organizuje się liczne szkolenia, jednak w zbyt małym zakresie dotyczą one metod i form współpracy zespołowej.
  14. Warunki lokalowe i wyposażenie przedszkoli zaspokajają potrzeby rozwojowe dzieci i umożliwiają realizację podstawy programowej. W części badanych przedszkoli posiadana baza wymaga modernizacji i doposażenia w nowe sprzęty i pomoce dydaktyczne
- Wnioski z ewaluacji szkół podstawowych:
    1. We wszystkich badanych szkołach podstawowych analizuje się wyniki sprawdzianu zewnętrznego i osiągnięcia uczniów. Niektóre szkoły nie korzystają w w/w analizach z metod jakościowych.

2. W większości szkół wnioski wynikające z analizy sprawdzianu zewnętrznego i osiągnięć uczniów, przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia i poprawy jakości pracy.
3. Uczniowie angażują się w działania podejmowane przez szkołę dotyczące zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz inne przedsięwzięcia zwłaszcza o charakterze społecznym. W mniejszym stopniu angażują się w podejmowane przez szkołę działania edukacyjne.
4. Szkoły podejmują wiele działań wychowawczych oraz z zakresu profilaktyki, co skutecznie wpływa na kształtowanie wśród uczniów właściwych postaw, respektowanie obowiązujących norm i daje im poczucie bezpieczeństwa.
5. We wszystkich szkołach wdrażane są działania realizujące założenia akceptowanych przez społeczność szkolną i w razie potrzeby modyfikowanych koncepcji pracy.
6. Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów oraz spójna z podstawą programową realizowaną i monitorowaną przez nauczycieli badanych szkół.
7. Większość badanych szkół w proponowanej ofercie wykorzystuje możliwości jakie stwarzają im zewnętrzne projekty edukacyjne. Wprowadza innowacyjne i nowatorskie rozwiązania programowe, co wpływa na wszechstronny rozwój ucznia i urozmaicenie realizacji podstawy programowej.
8. Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są planowane i monitorowane. Ich organizacja w większości sprzyja uczeniu się. W ocenie niektórych uczniów nie wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne oraz metody pracy stosowane przez nauczycieli są dla nich atrakcyjne.
9. W opinii respondentów biorących udział w badaniu nauczyciele stosują różne metody wspierania i motywowania uczniów. Jednocześnie zdaniem uczniów nie wszyscy nauczyciele udzielają im informacji zwrotnej o ich postępach w nauce.
10. Szkoły podejmują działania wychowawcze adekwatne do potrzeb uczniów i sprzyjające kształtowaniu ich postaw. Jednak nie we wszystkich badanych placówkach uczniowie mają wpływ i biorą udział w planowaniu oraz modyfikowaniu podejmowanych działań wychowawczych.
11. Wszystkie badane szkoły podejmują w dużym zakresie współpracę ze środowiskiem lokalnym mającą na celu rozpoznawanie i zaspakajanie wzajemnych potrzeb. Wpływa to korzystnie na funkcjonowanie szkół i rozwój ucznia, w tym na budowanie jego postaw prospołecznych.
12. Szkoły nie zawsze podejmują współpracę z absolwentami i w różnym stopniu wykorzystują informacje o ich losach w procesie doskonalenia nauczania oraz wychowania.
13. Rodzice uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę, głównie w zakresie działań wychowawczych. Nie we wszystkich szkołach rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania, planowania i organizacji pracy szkoły.
14. Nauczyciele w różnorodny sposób wspierają rodziców w wychowaniu ich dzieci, promują ich osiągnięcia i sukcesy w lokalnym środowisku.
15. Nauczyciele współpracują ze sobą i wspierają się w podejmowaniu działań. Funkcjonujące w szkołach zespoły nauczycieli dokonują analizy

efektów swojej pracy, a sformułowane na tej podstawie wnioski są uwzględniane w planach pracy na kolejne lata.

16. W badanych szkołach powołano zespoły, które dokonują ewaluacji wewnętrznej.
  17. Nie we wszystkich szkołach doskonalenie zawodowe nauczycieli obejmowało treści związane z metodami i formami ich współpracy.
  18. Warunki lokalowe i wyposażenie szkół ulegają systematycznej poprawie. Szkoły wykorzystują w tym celu możliwości i zasoby środowiska lokalnego oraz środki zewnętrzne.
  19. Nie wszystkie badane szkoły posiadają infrastrukturę sportową tj. sala gimnastyczna, boisko sportowe.
- Wnioski z ewaluacji gimnazjów:
    1. W części badanych gimnazjów do analizy wyników egzaminu gimnazjalnego wykorzystuje się głównie metody ilościowe, a mniej uwagi poświęca się metodom jakościowym (w tym kontekstowym).
    2. Nauczyciele systematycznie diagnozują i analizują osiągnięcia uczniów, uwzględniając przy tym ich możliwości rozwojowe, a formułowane i wdrażane wnioski nie zawsze przyczyniają się do podniesienia efektów kształcenia, poprawy jakości pracy nauczycieli, zespołów nauczycielskich oraz funkcjonowania szkoły.
    3. W badanych gimnazjach oferta edukacyjna umożliwia uczniom zdobywanie wiedzy i umiejętności na miarę ich potrzeb i możliwości.
    4. Badane gimnazja stwarzają swoim uczniom warunki do poszerzania kompetencji poprzez m.in. realizację różnorodnych projektów edukacyjnych, w tym także finansowanych ze środków UE, wdrażanie programów.
    5. Szkoły podejmują różnorodne działania edukacyjne służące rozwojowi wiedzy i umiejętności uczniów. Większość z nich odpowiada potrzebom młodzieży, jednak nie we wszystkich badanych szkołach oferta zajęć pozalekcyjnych jest dla uczniów atrakcyjna i wynika z ich zainteresowań.
    6. Uczniowie biorą udział w działaniach na rzecz rozwoju własnego, szkoły i środowiska lokalnego, np. w konkursach, imprezach, akcjach charytatywnych, wolontariacie, realizacji projektów unijnych i programów profilaktycznych, co wpływa na rozwój ich zainteresowań i postaw prospołecznych oraz umożliwia im odnoszenie sukcesów. Współuczestniczą w procesie rozwoju szkoły poprzez m.in. zgłaszanie własnych inicjatyw.
    7. Uczniowie gimnazjów w mniejszym stopniu podejmują inicjatywy dotyczące procesu uczenia się i nauczania.
    8. Badane gimnazja stwarzają swoim uczniom warunki do podejmowania różnorodnych działań przyczyniających się do ich własnego rozwoju, a także rozwoju szkoły.
    9. Badane gimnazja są szkołami bezpiecznymi, co potwierdzają respondenci biorący udział w badaniach – uczniowie, rodzice, partnerzy szkół, pomimo zdarzających się incydentów nieprzestrzegania obowiązujących zasad przez uczniów (np. palenie papierosów).

10. Wszystkie gimnazja podejmują szereg różnych działań wychowawczych, również profilaktycznych, (m.in. realizacja projektów, warsztaty, spotkania ze specjalistami, programy integracyjne) w celu eliminowania zagrożeń, a także wzmocnienia pozytywnych zachowań uczniów. Działania te nie w każdym przypadku są skuteczne.
  11. Nauczyciele w większości przestrzegają zasad, które sami głoszą.
  12. Oferty edukacyjne szkół wzbogacane są o wiele przedsięwzięć, programów i projektów edukacyjnych, a także prowadzone innowacje pedagogiczne.
  13. Współpraca z absolwentami bywa sporadyczna, natomiast współpraca ze środowiskiem lokalnym oparta jest na obopólnych korzyściach oraz wpływa na poszerzenie oferty edukacyjnej szkół.
  14. Dyrektorzy badanych gimnazjów w trakcie sprawowanego nadzoru pedagogicznego wspierają nauczycieli w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły, co wpływa na poziom pracy zespołowej nauczycieli.
  15. W wyniku wewnętrznego nadzoru pedagogicznego formułowane są i wdrażane wnioski, które mają wpływ na zmiany zachodzące w szkołach (nie zawsze zmiany te są prorozwojowe).
  16. W badanych gimnazjach nauczyciele zaangażowani są w pracę zespołów nauczycielskich, wspólnie analizują efekty pracy zespołów i planują wspólnie podejmowane działania.
  17. W badanych gimnazjach ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli.
  18. Badane gimnazja w większości posiadają dobrą bazę lokalową i dydaktyczną, co zapewnia realizację podstawy programowej i wybranych programów.
  19. Dyrektorzy i nauczyciele badanych szkół podejmują skuteczne działania celem wzbogacania bazy dydaktycznej współpracując z samorządem lokalnym, pozyskując środki pozabudżetowe od osób prywatnych i instytucji, a przede wszystkim przystępując do realizacji licznych projektów finansowanych z różnych źródeł (w tym UE).
  20. Nie wszystkie budynki gimnazjów dostosowane są do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo.
  21. Wnioskowanie jest słabszą stroną pracy szkół:
    - buduje się bardzo dużą liczbę wniosków w różnych obszarach, co często uniemożliwia ich wdrożenie, a także dokonanie analizy skuteczności działań,
    - nie wykorzystuje się formułowanych wniosków do budowania priorytetów, kierunków rozwoju.
- Wnioski z ewaluacji liceów ogólnokształcących:
    1. W większości badanych szkół stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy wyników egzaminów zewnętrznych, które mają na celu uzyskanie informacji o osiągnięciach uczniów, weryfikację metod nauczania i poprawę efektywności kształcenia. W wielu szkołach cel ten został osiągnięty. Są jednak szkoły, w których do analiz wykorzystuje się tylko metody ilościowe. Zdarza się również, że szkoły dokonując analizy wyników egzaminów maturalnych nie w pełni uwzględniają czynniki

- wewnętrzne, społeczne i środowiskowe oraz nie opracowały ujednoczonego, systemowego sposobu analizowania i dokumentowania tych wyników przez poszczególne zespoły przedmiotowe nauczycieli.
2. Formułowane w szkole podczas różnych analiz wnioski nie zawsze są konkretne i mierzalne, w efekcie nie zawsze przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia
  3. We wszystkich badanych szkołach licealiści nabywają wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej, a sprzyja temu współpraca z innymi placówkami, uczelniami wyższymi oraz udział w konkursach i zawodach sportowych.
  4. Szkoły podejmują liczne działania edukacyjne sprzyjające poszerzaniu wiedzy i umiejętności uczniów. Wdrażają programy i realizują projekty edukacyjne, a także promują osiągnięcia i sukcesy uczniów, co wpływa na korzystny ich wizerunek w środowisku.
  5. Ważną umiejętnością nabywaną przez uczniów w badanych szkołach jest wrażliwość na potrzeby innych ludzi i chęć niesienia im pomocy, co owocuje szeroko rozpowszechnionymi działaniami charytatywnymi i dobrze rozwiniętym wolontariatem.
  6. Analiza bieżących osiągnięć uczniów oraz rozpoznanie ich możliwości i potrzeb edukacyjnych umożliwia tworzenie oferty dodatkowych zajęć edukacyjnych, rozwijających wiedzę ogólną, zainteresowania i umiejętności praktyczne.
  7. Nauczyciele stwarzają uczniom możliwości do podejmowania różnorodnych form aktywności wpływających na ich rozwój, a także na rozwój szkoły. Większość uczniów angażuje się podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, jednak część z nich uważa, że nie wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne są dla nich interesujące. Większość ankietowanych rodziców uważa, że ich dzieci chętnie się w nie angażują.
  8. Uczniowie rzadko zgłaszają potrzeby modyfikowania działań wychowawczych podejmowanych przez szkołę. Ich inicjatywy w większości dotyczą szeroko prowadzonej działalności charytatywnej.
  9. System oddziaływań wychowawczych prowadzonych w większości badanych szkół jest skuteczny. Większość uczniów zna i akceptuje ustalone w szkołach zasady zachowania.
  10. Nauczyciele podejmują wiele skutecznych działań profilaktycznych służących wzmocnieniu u uczniów pozytywnych postaw i eliminowaniu negatywnych zachowań, jednak normy i ustalenia, których przestrzegania oczekują od uczniów nie zawsze są przez nich respektowane.
  11. Organizacja pracy szkoły nie zawsze sprzyja procesowi uczenia się, ponieważ w klasach liczących powyżej 30 uczniów nie ma podziału na grupy na połowie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych. Taka organizacja zajęć nie jest zgodna z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania i utrudnia realizację podstawy programowej z tych przedmiotów.
  12. Działania podejmowane przez nauczycieli dotyczące, np. oceniania, przestrzegania zasad zachowania w szkole, motywowania i wspierania uczniów, czy udziału uczniów w planowaniu i organizowaniu procesów edukacyjnych, w niektórych przypadkach nie są spójne.

13. Nauczyciele w różnym stopniu udzielają opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów i rzadko rozmawiają z nimi o postępach w nauce, czy też odnoszą się do ich wiedzy i umiejętności, a także do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności.
14. W części badanych szkół podejmuje się starania, by młodzież miała poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości, poprzez m.in. połączenie nauki z pasją.
15. W większości badanych szkół nauczyciele współdziałają w tworzeniu procesów edukacyjnych oraz wspierają się wzajemnie w ich organizacji i realizacji. Współdecydują w sprawach działalności szkoły oraz funkcjonowania zespołów przedmiotowych.
16. Niewielu nauczycieli dokonuje diagnozy możliwości wszystkich swoich uczniów.
17. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce, lecz nie zawsze motywuje ich do dalszej pracy.
18. Nauczyciele w swoich działaniach motywują uczniów do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez: organizowanie zajęć pozalekcyjnych (w tym sportowych), obowiązujący system nagród, zachęcanie do udziału w konkursach, wskazywanie im celów możliwych do osiągnięcia, a także wskazywanie przykładów absolwentów, którzy odnieśli sukces. Nie wszystkie działania dotyczące wspierania i motywowania uczniów wymieniane przez nauczycieli są dostrzegane przez uczniów i rodziców.
19. Większość uczniów często (codziennie lub kilka razy w tygodniu) czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć jednego dnia. Może na to wpływać sposób organizacji procesów edukacyjnych.
20. Szkoły promują wartość edukacji w środowisku lokalnym, przy czym znaczącą rolę odgrywają absolwenci. Ich kontakt ze szkołą i kreowanie jej pozytywnego wizerunku wpływają na wzrost zainteresowania młodzieży podjęciem w niej nauki.
21. Większość badanych szkół stwarza rodzicom możliwości wyrażania opinii na temat jej działań dydaktyczno-wychowawczych, jak również wpływania na decyzje dotyczące jej funkcjonowania, jednak w niektórych z nich znaczna część rodziców przyznała, że nie uczestniczyła w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.
22. Część z badanych szkół zajmuje znaczącą pozycję w środowisku lokalnym. Współpracują z wieloma instytucjami w nim działającymi, korzystając również z ich wsparcia, umiejętnie wykorzystują jego zasoby, rozpoznają potrzeby i prowadzą szereg działań mających na celu ich zaspokojenie. Jednak inicjatywy podejmowane na rzecz środowiska lokalnego przez niektóre szkoły nie są dostrzegane przez partnerów i rodziców.
23. W większości badanych szkół zespołowy charakter pracy nauczycieli obejmuje wszystkie sfery ich działalności. Nauczyciele wspólnie dokonują analizy efektów swojej pracy, formułują wnioski, planują, organizują i realizują różnorodne działania i wspomagają się w rozwiązywaniu większości problemów. Jednak nie wszystkie powołane w szkołach zespoły dokonują analizy podejmowanych działań w sposób formalny i jednolity.

24. Nie we wszystkich szkołach analiza efektów pracy zespołów nauczycieli jest podstawą planowania ich dalszej pracy.
25. W większości badanych szkół wnioski z wewnętrznego nadzoru (w tym ewaluacji wewnętrznej przeprowadzanej przez zespoły nauczycieli) są wykorzystywane do planowania działań podnoszących jakość ich pracy, co przyczynia się do prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu tych szkół.
26. Większość szkół ma bardzo dobrą bazę lokalową i są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, winda). Można zaobserwować w nich dużą dbałość o estetykę wszystkich pomieszczeń. Nowoczesne zaplecze sportowe (hala, siłownia, zespół boisk w tym boisko typu „Orlik”) dają uczniom możliwość podejmowania różnorodnych form aktywności fizycznej oraz doskonalenia umiejętności sportowych.
27. Udział szkół w realizowanych projektach unijnych nie tylko wzbogaca ich bazę dydaktyczną, ale również uatrakcyjnia realizację przyjętych programów oraz poszerza ich ofertę edukacyjną, wpływając tym samym na wszechstronny rozwój uczniów.
28. Większość szkół dysponuje odpowiednim wyposażeniem w pomoce dydaktyczne i sprzęt multimedialny. Jednak nie wszyscy nauczyciele wykorzystują w procesie edukacyjnym nowoczesne technologie informacyjne

- Wnioski z ewaluacji techników:

1. Podejmowane przez nauczycieli działania w zakresie analiz egzaminów maturalnych i zawodowych, formułowania i wdrażania wniosków w zdecydowanej większości przekładają się na wzrost efektów kształcenia.
2. Nauczyciele współpracują ze sobą, wspólnie rozwiązują problemy, ale nie wszyscy doskonalą się w zakresie metod i form pracy zespołowej.
3. Warunki lokalowe i wyposażenie są wystarczające do realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania, chociaż dostrzegane są nieliczne braki w wyposażeniu.
4. Nie wszyscy rodzice biorą udział w partycypacji działań szkoły i uczestniczą w podejmowaniu kluczowych decyzji w sprawach dydaktyczno-wychowawczych.

- Wnioski z ewaluacji zasadniczych szkół zawodowych (przy MOW i SOSW):

1. Realizacja opracowanych i przyjętych systemów zintegrowanych działań diagnostycznych, edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych oraz pracy z rodziną wychowanka prowadzi do eliminowania przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego, przygotowania wychowanków do samodzielnego życia zgodnego z normami prawnymi i społecznymi oraz do samodzielności zawodowej.
2. Uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i szkoły, jednak ze względu na specyfikę szkoły / placówki (niedostosowanie społeczne, ograniczenia rozwojowe), wpływ na kształtowanie

funkcjonowania szkoły jest ograniczony – proporcjonalny do ich możliwości intelektualnych.

3. W celach resocjalizacyjnych organizowane są jednorodne metody oddziaływań z silnym zaznaczeniem „wychowania – edukacji przez pracę – wysiłek fizyczny” w szczególności poprzez: sport, kulturotechnikę (zajęcia plastyczne, fotograficzne, muzyczne itp...), rzemiosło (artystyczne, użytkowe), pracę fizyczną.
  4. Udział szkół w projektach, programach i innych podobnych działaniach stwarza szansę uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych zobaczenia, poznania i doświadczenia rzeczy, które w normalnych warunkach byłyby dla nich niedostępne i nieosiągalne.
  5. Szkoły pomagają uczniom planować własną przyszłość w dłuższej perspektywie poprzez pomoc doradczą – informacyjną.
  6. Szkoła współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, co wpływa korzystnie na rozwój intelektualny uczniów oraz poprawę warunków nauki i pracy.
  7. Szkoła stara się informować i angażować rodziców w kwestii wspierania ich w wychowaniu dzieci, choć rodzice rzadko uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę i w niewielkim zakresie biorą też udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.
- Wnioski z ewaluacji liceów profilowanych – ewaluacja nie była prowadzona
    1. ...
    2. ...
    3. ...
  - Wnioski z ewaluacji szkół specjalnych – ewaluacja nie była prowadzona
    1. ...
    2. ...
    3. ...
  - Wnioski z ewaluacji innych szkół, o których mowa w art. 9 pkt 3d-3e ustawy o systemie oświaty – ewaluacja nie była prowadzona
    1. ...
    2. ...
    3. ...
  - Wnioski z ewaluacji poradni psychologiczno–pedagogicznych:
    1. Poradnie stale poszerzają swoją ofertę działań i oferują klientom wiele różnorodnych form pomocy, adekwatnych do ich zdiagnozowanych potrzeb.
    2. Poradnie systematycznie monitorują efektywność prowadzonych procesów edukacyjnych i w oparciu o wyniki monitoringu doskonalą i planują swoje działania.
    3. Dostęp do usług poradni systematycznie się zwiększa, dzięki działaniom podejmowanym w terenie oraz odpowiednim dla klientów godzinom pracy placówek.
    4. Poradnie rzadko realizują programy autorskie.

5. Poradnie korzystają z zasobów środowiska i współpracują z podmiotami w nim działającymi, co korzystnie wpływa na ich rozwój i przyczynia się do postrzegania ich jako placówek zapewniających wysoką jakość prowadzonych usług.
6. Poradnie prowadzą szeroką działalność promocyjno-informacyjną i edukacyjną za pomocą różnych środków przekazu (własne strony internetowe, foldery, ulotki, artykuły w prasie), co przyczynia się do poszerzania wiedzy w środowisku lokalnym na temat zakresu ich usług, jak również pozyskiwania nowych klientów.
7. Słabą stroną jest współpraca z rodzicami.

- Wnioski z ewaluacji bibliotek pedagogicznych – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...
- Wnioski z ewaluacji placówek doskonalenia nauczycieli – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...
- Wnioski z ewaluacji placówek oświatowo-wychowawczych – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...
- Wnioski z ewaluacji placówek kształcenia ustawicznego i innych, o których mowa w art. 2 pkt. 3a ustawy – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...
- Wnioski z ewaluacji MOW-ów, MOS-ów, i innych ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...
- Wnioski z ewaluacji placówek zapewniających opiekę i wychowanie, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...

- Wnioski z ewaluacji kolegów pracowników służb społecznych – ewaluacja nie była prowadzona
  1. ...
  2. ...
  3. ...

Uogólnione wnioski z ewaluacji:

1. We wszystkich badanych szkołach analizuje się wyniki egzaminów zewnętrznych i osiągnięcia uczniów. Niektóre szkoły nie korzystają w w/w analizach z metod jakościowych.
2. W większości szkół wnioski wynikające z analizy egzaminów zewnętrznych i osiągnięć uczniów, przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia i poprawy jakości pracy.
3. Szkoły podejmują działania wychowawcze i edukacyjne adekwatne do potrzeb uczniów i sprzyjające kształtowaniu ich postaw. Jednak nie we wszystkich badanych placówkach uczniowie mają wpływ na planowanie oraz modyfikowanie tych działań.
4. Szkoły podejmują wiele działań wychowawczych i profilaktycznych, co skutecznie wpływa na kształtowanie wśród uczniów właściwych postaw, respektowanie obowiązujących norm i daje im poczucie bezpieczeństwa.
5. Nauczyciele stosują różne metody wspierania i motywowania uczniów. Jednocześnie zdaniem uczniów nie wszyscy nauczyciele udzielają im informacji zwrotnej o ich postępach w nauce.
6. Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są planowane i monitorowane. Ich organizacja w większości sprzyja uczeniu się. W ocenie części uczniów nie wszystkie zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne oraz metody pracy stosowane przez nauczycieli są dla nich atrakcyjne i ciekawe.
7. Nie we wszystkich szkołach / placówkach wnioski z monitoringu jakości i efektywności procesu nauczania – uczenia się oraz z analiz działań wychowawczych są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych.
8. Szkoły nie zawsze podejmują współpracę z absolwentami i w różnym stopniu wykorzystują informacje o ich losach w procesie doskonalenia nauczania oraz wychowania.
9. Nauczyciele w różnorodny sposób wspierają rodziców w wychowaniu ich dzieci.
10. Rodzice uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę, głównie w zakresie działań wychowawczych. Nie we wszystkich szkołach rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania, planowania i organizacji pracy szkoły.
11. Wszystkie badane szkoły podejmują w dużym zakresie współpracę ze środowiskiem lokalnym, mającą na celu rozpoznawanie i zaspokajanie wzajemnych potrzeb. Wpływa to korzystnie na funkcjonowanie szkół i rozwój uczniów, w tym na budowanie ich postaw prospołecznych.
12. Nauczyciele współpracują ze sobą, wspólnie rozwiązują problemy, ale nie wszyscy doskonalą się w zakresie metod i form pracy zespołowej.
13. Warunki lokalowe i wyposażenie szkół ulegają systematycznej poprawie. Szkoły wykorzystują w tym celu możliwości i zasoby środowiska lokalnego oraz środki zewnętrzne. Dostrzega się nieliczne braki w wyposażeniu.

14. Nie wszystkie badane szkoły posiadają infrastrukturę sportową tj. sale gimnastyczne, boiska sportowe.

Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji):

1. Przy organizacji pracy szkoły należy przestrzegać przepisów prawa dotyczących podziału klas na grupy.
2. Dyrektorzy szkół powinni czuwać nad przestrzeganiem zasad oceniania oraz wykorzystywaniem informacyjnej i motywacyjnej funkcji oceny.
3. Planując procesy edukacyjne należy uwzględniać wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, w tym z monitoringu jakości i efektywności nauczania i uczenia się uczniów.
4. Należy podjąć wobec szkół działania uświadamiające znaczenie stosowania jakościowych analiz egzaminów zewnętrznych i osiągnięć uczniów dla podnoszenia jakości pracy szkoły.
5. Szkoły powinny zadbać o spójność podejmowanych działań, dotyczących m. in.: oceniania, motywowania i wspierania uczniów oraz przestrzegania zasad zachowania w szkole.
6. Istnieje potrzeba poszukiwania i wdrażania nowatorskich rozwiązań programowych, projektów edukacyjnych, innowacji pedagogicznych i programów autorskich sposobami niekonwencjonalnymi.
7. Stwarzać uczniom warunki oraz motywować ich do większego zaangażowania w proces decyzyjny, dotyczący funkcjonowania szkół nie tylko na płaszczyźnie wychowawczej, ale także edukacyjnej.
8. Należy pozyskiwać rodziców do współpracy oraz stwarzać im warunki do partycypacji w procesach decyzyjnych i podejmowanych działaniach.

3. Kontrola

3.1 Kontrola planowa

W roku szkolnym 2012/2013 Minister Edukacji Narodowej zatwierdził arkusze do przeprowadzenia kontroli planowych w następujących zakresach:

1. Spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty przez niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej;
2. Przestrzegania przez dyrektora szkoły przepisów dotyczących obowiązku szkolnego w publicznych szkołach podstawowych i publicznych gimnazjach;
3. Zapewnienia uczniom przez publiczną szkołę podstawową możliwości korzystania ze świetlicy szkolnej;
4. Zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z informatyki z ramowymi planami nauczania w publicznych liceach ogólnokształcących i technikach;
5. Zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z języków obcych z ramowymi planami nauczania w publicznych gimnazjach;
6. Prawdopodobności organizacji oddziału przedszkolnego;
7. Prawdopodobności organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.
8. Organizacji zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność, w ogólnodostępnych publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących i zasadniczych szkołach zawodowych;
9. Zgodności organizacji zajęć rewalidacyjno – wychowawczych z przepisami prawa w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych i ośrodkach rewalidacyjno – wychowawczych.
10. Prawdopodobności nadzorowania przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej spełniania przez dzieci pięcioletnie i sześcioletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.

3.1.1. Ogólne informacje o liczbie przeprowadzonych kontroli planowych (realizacji planu kontroli)

W roku szkolnym 2012/2013 (**w okresie od 1 września 2012 r. do 31 maja 2013 r.**) pracownicy Kuratorium Oświaty w Opolu przeprowadzili 339 kontroli planowych w

257 spośród 1751 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 209 dyrektorów.

W roku szkolnym 2012/2013 w Kuratorium Oświaty w Opolu zaplanowano przeprowadzenie 252 kontroli, **do 31 maja 2013 r.** zrealizowano 339 kontroli. **Do 31 maja 2013 r.** plan nadzoru pedagogicznego został wykonany w 134 %.

Wykonanie planu kontroli (do dnia 31 maja 2013 r.) w ramach zaplanowanych zadań na rok szkolny 2012/2013 przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zadanie z zakresu nadzoru pedagogicznego	Liczba kontroli		Uwagi o realizacji kontroli – przyczyny niewykonania
		zaplanowanych	przeprowadzonych	
1.	Spełnianie warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty przez niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej;	4	16	
2.	Przestrzeganie przez dyrektora szkoły przepisów dotyczących obowiązku szkolnego;	44	71	
3.	Zapewnienie uczniom przez publiczną szkołę podstawową możliwości korzystania ze świetlicy szkolnej;	37	47	
4.	Zgodność organizacji zajęć edukacyjnych z informatyki z ramowymi planami nauczania w publicznych liceach ogólnokształcących i technikach;	10	15	
5.	Zgodność organizacji zajęć edukacyjnych z języków obcych z ramowymi planami nauczania w publicznych	16	24	

	gimnazjach;			
6.	Prawidłowość organizacji oddziału przedszkolnego	25	38	
7.	Prawidłowość organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodność zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.	1	0	Kontrola będzie zrealizowana w czerwcu 2013
8.	Organizacja zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność	17	11	Kontrola jest w trakcie realizacji, kontynuacja w czerwcu 2013
9.	Zgodność organizacji i realizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych z przepisami prawa w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych i ośrodkach rewalidacyjno – wychowawczych.	66	79	
10.	Prawidłowość nadzorowania realizacji przez dzieci pięcioletnie i sześcioletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.	32	38	
RAZEM		252	339	

3.1.2. Wyniki i wnioski z poszczególnych kontroli planowych

3.1.2.1. Kontrola w zakresie spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przez niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej

Celem kontroli było sprawdzenie przestrzegania przepisów prawa przez niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej w zakresie spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 25% wskazanych powyżej szkół.

Kontrolą zostały objęte niepubliczne szkoły podstawowe o uprawnieniach szkoły publicznej znajdujące się na obszarze województwa **opolskiego**.

Kontrola została zrealizowana w okresie od marca do maja 2013 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto **16** niepublicznych szkół podstawowych o uprawnieniach szkoły publicznej, spośród 17 ww. szkół nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

Informacje o realizacji przez dyrektorów zadań w zakresie spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

1. Informacje dotyczące wpisu do ewidencji szkół niepublicznych
  - 1.1. Na **16** skontrolowanych szkół **16 (100%)** posiada wpis do ewidencji szkół niepublicznych.
  - 1.2. Zaświadczenia o wpisie do ewidencji zawierają:
    - a) nazwę organu, który dokonał wpisu szkoły do ewidencji - **16 (100%)**,
    - b) datę i numer wpisu do ewidencji - **16 (100%)**,
    - c) nazwę oraz typ i rodzaj szkoły - **16 (100%)**,
    - d) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę - **16 (100%)**,
    - e) adres szkoły - **16 (100%)**.
  - 1.3. W **5 (31,25%)** kontrolowanych szkołach dokonano zmian w danych zawartych w zgłoszeniu powstałych po wpisie szkoły do ewidencji.
  - 1.4. Zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po wpisie do ewidencji zostały zgłoszone w ciągu 14 dni w **5 (100% liczby w pkt. 1.3.)** przypadkach.

- 1.5. Zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu do ewidencji powstałe po wpisie szkoły do ewidencji dotyczą:
- a) nazwy organu, który dokonał wpisu szkoły do ewidencji - **3 (60%** liczby w pkt. 1.3.),
  - b) daty i numeru wpisu do ewidencji - **3 (60%** liczby w pkt. 1.3.),
  - c) nazwy oraz typu i rodzaju szkoły - **4 (80%** liczby w pkt. 1.3.),
  - d) osoby prawnej lub fizycznej prowadzącej szkołę - **4 (80%** liczby w pkt. 1.3.),
  - e) adresu szkoły- **3 (60%** liczby w pkt. 1.3.).

2. Informacje dotyczące statutu szkoły

16 (100%) szkół objętych kontrolą posiada statut.

3. Informacje dotyczące spełniania przez szkoły warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

- **16 (100%)** kontrolowanych szkół realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego.
- Kontrolowane szkoły realizują programy nauczania dla zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego:
  - a) opracowane samodzielnie przez nauczyciela lub we współpracy z innymi nauczycielami w **4 (25%)** szkołach,
  - b) opracowane przez innego autora/autorów w **14 (87,5%)** szkołach,
  - c) opracowane przez innego autora/autorów wraz z dokonanymi zmianami w **3 (18,75%)** szkołach.
- **16 (100%)** kontrolowanych szkół realizuje zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym niż cykl określony w ramowym planie nauczania szkoły podstawowej.
- **16 (100%)** kontrolowanych szkół realizuje zajęcia edukacyjne w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły podstawowej.
- Kontrolowane szkoły stosują zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, z wyjątkiem egzaminów wstępnych, w zakresie:
  - a) klasyfikacji śródrocznej i rocznej uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej - **15 (93,75%)**,
  - b) klasyfikacji śródrocznej i rocznej uczniów począwszy od klasy IV szkoły podstawowej – **14 (87,5%)**,
  - c) promowania uczniów - **16 (100%)**,
  - d) przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych - **0 (0%)**,
  - e) dokumentowania egzaminów klasyfikacyjnych - **0 (0%)**,
  - f) przeprowadzania egzaminów poprawkowych - **0 (0%)**,

- g) dokumentowania egzaminów poprawkowych - **0 (0%)**,
- h) zwalniania uczniów z zajęć – **1 (6,25%)**, zajęcia z których zwalniani są uczniowie to wychowanie fizyczne, a liczba szkół 1,
- i) przeprowadzania sprawdzianu w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej - **10 (62,5%)**.
- Szkoły objęte kontrolą prowadzą dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych:
  - a) księgę uczniów - **16 (100%)**,
  - b) dzienniki lekcyjne dla każdego oddziału - **16 (100%)**,
  - c) dzienniki innych zajęć - **16 (100%)**,
  - d) arkusze ocen uczniów - **16 (100%)**,
  - e) księgę arkuszy ocen - **16 (100%)**,
  - f) inną dokumentację - **16 (100%)**.
- Na **16** kontrolowanych szkół dyrektorzy szkół zatrudniają:
  - a) nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych - **13 (75%)**,
nauczycieli, o których mowa w art. 10 ust. 9 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), za zgodą kuratora oświaty - **1 (6,25%)**.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół **3** zaleceń. Zalecenia wydano dyrektorom **3 (18,75%)** kontrolowanych szkół. Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. Zaleca się zatrudnienie nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych, zgodnie z art. 7 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W arkuszach kontroli nie zanotowano spostrzeżeń kontrolującego.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Wszystkie kontrolowane szkoły posiadają wpis do ewidencji szkół niepublicznych, a zaświadczenia o wpisie zawierają wszystkie wymagane dane.
2. Wszystkie szkoły posiadały Statut.

3. Wszystkie kontrolowane szkoły stosują zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów.
4. Wszystkie szkoły objęte kontrolą prowadzą dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych.
5. Kontrolowane szkoły realizują zarówno programy opracowane samodzielnie przez nauczyciela lub we współpracy z innymi nauczycielami, opracowane przez innego autora/autorów oraz opracowane przez innego autora/autorów wraz z dokonanymi zmianami.
6. W większości kontrolowanych szkół (13 z 16) dyrektorzy zatrudniają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych.

3.1.2.2. Kontrola przestrzegania przez dyrektora szkoły przepisów dotyczących obowiązku szkolnego

Celem kontroli było sprawdzenie kontrolowania przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej lub publicznego gimnazjum, dla których ustalono obwód, spełniania obowiązku szkolnego, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, przez dzieci zamieszkałe w obwodzie tych szkół.

Kontrolą zostały objęte publiczne szkoły podstawowe i publiczne gimnazja, dla których ustalono obwód, znajdujące się na obszarze województwa **opolskiego**.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10 %** publicznych szkół podstawowych i w **10%** publicznych gimnazjów.

Kontrola została zrealizowana w okresie od listopada 2012 do marca 2013 roku.

Opis danych i ich analiza.

Kontrolą objęto 47 szkół podstawowych na 316 szkół tego typu dla których ustalono obwód oraz 24 gimnazja na 126 szkół tego typu dla których ustalono obwód.

Informacje o realizacji przez dyrektorów zadań w zakresie kontroli spełniania obowiązku szkolnego

1. Na 71 skontrolowanych szkół księgę ewidencji dzieci/księgę ewidencji dzieci i młodzieży posiadało 71 szkół co stanowi (100%). Nie ma szkół 0 (0 %), w których nie było księgi ewidencji dzieci/księgi ewidencji dzieci i młodzieży, wśród przyczyn jej braku wskazywali – nie dotyczy.
2. W 71 (100%) kontrolowanych szkołach podstawowych/gimnazjów prowadzona jest odpowiednio księga ewidencji dzieci/księga ewidencji dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu. Nie ma dyrektorów szkół (0 %),

w których nie była by prowadzona odpowiednio księga ewidencji dzieci/księga ewidencji dzieci i młodzieży.

3. Na 71 skontrolowanych szkół wszystkie dzieci rozpoczynające naukę w klasie I szkoły podstawowej/w klasie I gimnazjum zgodnie z informacją o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat przekazanej przez wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta) były wpisane do księgi ewidencji dzieci/księgi ewidencji dzieci i młodzieży. Nie ma dyrektorów szkół którzy nie wpisali by dzieci do księgi ewidencji.
4. W 58 (81,69,%) kontrolowanych szkołach podstawowych/gimnazjach wpisy odpowiednio w księdze ewidencji dzieci/księdze ewidencji dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu są dokonywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Dyrektorzy w 13 (18,31 %), szkołach dokonywali wpisy z naruszeniem przepisów prawa, wśród przyczyn nieprawidłowości wskazywali – : brak możliwości ustalenia w których szkołach te dzieci się uczą; brak adresów szkół;. braki we wpisach obejmujące roczniki 2000-2005, które nie zostały uzupełnione w poprzednich latach; brak informacji o szkole, w której dziecko realizuje obowiązek szkolny z powodu wyjazdu za granicę; braki w wykazach z urzędów, pełnych danych osobowych dzieci z roczników 2000-2004 tj. numerów PESEL, oraz miejsc urodzenia; wyprowadzenie się rodziców z gminy bez pozostawienia nowego adresu. Księga ewidencji dzieci/księga ewidencji dzieci i młodzieży w 49 szkołach jest prowadzona zgodnie z przepisami prawa, natomiast w 13- stu nie, co stanowi odpowiednio 79,03 % tak i 18.97 %.
5. W 71 (100 %) kontrolowanych szkołach podstawowych/gimnazjach prowadzona jest odpowiednio księga uczniów podlegających obowiązkowi szkolnemu. Nie ma szkół, w których by nie prowadzono księgi uczniów.
6. W 66 (92,96%) kontrolowanych szkołach podstawowych/gimnazjach wpisy w księdze uczniów podlegających obowiązkowi szkolnemu są dokonywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Dyrektorzy 5 szkół co stanowi (7,04 %), dokonywali wpisów z naruszeniem przepisów prawa, wśród przyczyn nieprawidłowości wskazywali – braki we wpisach obejmują roczniki 2000-2005, które nie zostały uzupełnione w poprzednich latach; w szkole są dwie księgi uczniów, brakujące dane osobowe nie zostały wpisane do starszej księgi uczniów, prowadzonej do 2009r. W nowej wszystkie dane umieszczono. Wszystkie braki zostały uzupełnione.
7. W 1 kontrolowanej szkole podstawowej/gimnazjach wystąpił przypadek braku potwierdzenia realizowania obowiązku szkolnego. Dyrektor szkoły jako przyczynę podaje brak potwierdzenia, brak informacji o pobycie dziecka. Próba odnalezienia dziecka poprzez różne instytucje nie dały pozytywnego rezultatu.
8. W 15 (21.13%) kontrolowanych szkołach podstawowych dyrektor podjął decyzję w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Nie ma przypadku by dyrektor podjął

decyzję w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego bez zasięgnięcia opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół 19 zaleceń, sformułowania 27 wniosków i uwag. Zalecenia wydano dyrektorom 13 (18 %) kontrolowanych szkół, z tego: 10 (53 %) dyrektorom szkół podstawowych, a 9 (47%) dyrektorom gimnazjów.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. Prawidłowego prowadzenia w szkole podstawowej/gimnazjum księgi ewidencji dzieci i młodzieży
2. Prawidłowego prowadzenia w szkole podstawowej/gimnazjum księgi ewidencji uczniów.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły.

1. Wpisów do księgi ewidencji dzieci
2. Pisemne potwierdzenie o realizacji obowiązku szkolnego.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Najczęściej spotykane uchybienia są związane z nieprawidłowym prowadzeniem księgi ewidencji dzieci i młodzieży.
2. Występują braki we wpisach w księgach ewidencji dzieci i uczniów.
3. W pozostałych przypadkach – bez zastrzeżeń.

3.1.2.3. Kontrola w zakresie zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej zorganizowanej w publicznej szkole podstawowej

Celem kontroli była ocena zgodności przestrzegania przez publiczne szkoły podstawowe przepisów art. 67 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz zgodności organizacji pracy świetlicy szkolnej z przepisami prawa.

Kontrolą zostały objęte publiczne szkoły podstawowe znajdujące się na obszarze województwa opolskiego

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 10 % samodzielnych publicznych szkół podstawowych oraz w 10 % publicznych szkół podstawowych wchodzących w skład zespołów.

Kontrola została zrealizowana w okresie od listopada 2012r. do lutego 2013 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto 47 (12%) publicznych szkół podstawowych.

Informacje o realizacji przez dyrektorów zadań w zakresie organizacji pracy świetlicy szkolnej w publicznej szkole podstawowej .

1. Spośród 47 publicznych szkół podstawowych objętych kontrolą, w 44 (93,00%) zorganizowano świetlicę szkolną. W 3 (7,00%) szkołach nie zorganizowano świetlicy z powodu: 1) Opieka nad uczniami, w związku z dojazdami do szkoły, odbywa się w ramach godzin wynikających z Karty Nauczyciela i jest udokumentowana w dzienniku tych zajęć. 2) W innych przypadkach brak wyjaśnień.
2. Podczas zajęć prowadzonych przez jednego wychowawcę w świetlicy w 41 (93,00%) szkołach liczba uczniów nie przekraczała 25, a w 3 (7,00%) była niezgodna z przepisami prawa. **Jako przyczynę dyrektorzy podawali:** liczba uczniów przekracza 25 w sytuacji, gdy dzieci oczekują na odjazd autobusu. W jednym przypadku trwa to 30 minut, a w drugim 20 minut. Do dyspozycji nauczyciela w tym czasie jest pani zatrudniona na stażu. W poniedziałek i w czwartek na 6 lekcji liczba uczniów przekracza 25 na jednego wychowawcę w związku z oczekiwaniem na odwóz autobusem szkolnym (czas oczekiwania 10 minut) .Po odwozie liczba dzieci zmniejsza się do 43, którymi opiekuje się dwóch wychowawców.
3. We wszystkich kontrolowanych szkołach jest prowadzony dziennik zajęć w świetlicy, co stanowi 100 % kontrolowanych szkół.
4. Spośród 44 skontrolowanych świetlic w 42 (95,45%) dzienniki prowadzone są prawidłowo, natomiast w 2(4,55%) wystąpiły braki we wpisach, co spowodowało wydanie zaleceń dwóm dyrektorom .
5. Godziny pracy świetlicy szkolnej wynoszą:
  - a) do 2 godzin dziennie w 1 szkole (2,27%), *która zorganizowała świetlicę szkolną*,
  - b) do 4 godzin dziennie w 14 szkołach (31,82%),
  - c) do 6 godzin dziennie w 9 szkołach (20,45%),
  - d) do 8 godzin dziennie w 4 szkołach (9,09%),
  - e) do 10 godzin dziennie w 14 szkołach (31,82%),
  - f) powyżej 10 godzin dziennie w 2 szkole (4,55%).

6. W 41 szkołach (93,18%) liczba przyjętych do świetlicy dzieci, uwzględnia wszystkie zgłoszenia rodziców, w 3 (6,82%) nie uwzględnia wszystkich zgłoszeń rodziców.
7. We wszystkich kontrolowanych szkołach oferta zajęć w świetlicy jest różnorodna i uwzględnia:
  - a) przygotowanie uczniów do zajęć edukacyjnych – 27.%
  - b) zaspokajanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów – 16,32%
  - c) rozwijanie zainteresowań uczniów – 23,23%
  - d) rozwój fizyczny uczniów (np. ruchowy, w tym na świeżym powietrzu) 19,4%
  - e) inne związane z zainteresowaniami i potrzebami uczniów – 5,64%

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych szkół podstawowych 5 zaleceń, sformułowania 25 wniosków i uwag (niektóre powtarzają się dwa razy).

Najczęściej wydawane zalecenia.

1. Zaleca się zorganizować pracę w świetlicy w ten sposób, aby liczba uczniów podczas zajęć prowadzonych przez jednego wychowawcę świetlicy nie przekraczała 25 uczniów, zgodnie z § 7 ust. 2 załącznika nr 2 rozporządzenia MEN z dnia 21 maja 2001 w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
2. Zaleca się uzupełnić dziennik zajęć w świetlicy, zgodnie z § 8a ust. 2 rozporządzenia MEN i S z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

1. Organizacji pracy świetlicy szkolnej zgodnie z przepisami prawa zewnętrznego oraz ustaleniami zawartymi w arkuszu organizacyjnym i statucie szkoły. Prawidłowej dokumentacji zajęć. Zróżnicowania wymiaru godzinowego poszczególnych rodzajów zajęć. Systemu pracy świetlicy, który powinien być adekwatny do potrzeb zgłoszonych przez rodziców.
2. Zapisów w dzienniku świetlicy, gdzie odnotowywano tylko nieobecności dzieci, które w danym dniu nie były obecne w szkole.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Wszystkie kontrolowane świetlice są zorganizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Prawie wszystkie kontrolowane świetlice (oprócz dwóch) spełniają oczekiwania rodziców.

3.1.2.4. Kontrola w zakresie zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z informatyki z ramowymi planami nauczania w publicznych liceach ogólnokształcących i technikach

Celem kontroli było sprawdzenie zgodności organizacji zajęć z informatyki z ramowymi planami nauczania w zakresie liczby uczniów w grupach, podziału na grupy, liczby uczniów przypadających na jeden komputer podczas zajęć.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w **10%** publicznych liceów ogólnokształcących i techników.

Kontrolą zostały objęte publiczne licea ogólnokształcące i technika dla młodzieży, z wyłączeniem oddziałów integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych, znajdujące się na obszarze województwa opolskiego.

Kontrola została zrealizowana w okresie maja 2013 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto:

- **8** liceów ogólnokształcących, spośród 46 liceów,
  - **7** techników dla młodzieży, spośród 48 techników,
- nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

Informacje o zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z informatyki z ramowymi planami nauczania w publicznych liceach ogólnokształcących i technikach.

W **8** kontrolowanych liceach ogólnokształcących, liczba godzin informatyki w zakresie podstawowym w klasach pierwszych jest nie mniejsza niż określona w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, co stanowi **100%** kontrolowanych liceów.

W **7** kontrolowanych technikach dla młodzieży liczba godzin informatyki w zakresie podstawowym w klasach pierwszych i drugich jest nie mniejsza

niż określona w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, co stanowi **100%** kontrolowanych techników.

W **6** kontrolowanych liceach ogólnokształcących dyrektor dokonał podziału uczniów na grupy, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki, co stanowi **75%** kontrolowanych liceów.

W **7** kontrolowanych technikach dla młodzieży dyrektor dokonał podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki, co stanowi **100%** kontrolowanych techników.

W **8** kontrolowanych liceach ogólnokształcących liczba uczniów w grupach jest zgodna z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, co stanowi **100%** kontrolowanych liceów.

W **7** kontrolowanych technikach dla młodzieży liczba uczniów w grupach jest zgodna z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, co stanowi **100%** kontrolowanych techników.

W **5** kontrolowanych liceach ogólnokształcących podczas zajęć każdy uczeń w pracowni komputerowej miał zapewnione samodzielne stanowisko komputerowe, co stanowi **62,5%** kontrolowanych liceów.

W **7** kontrolowanych technikach dla młodzieży podczas zajęć każdy uczeń w pracowni komputerowej miał zapewnione samodzielne stanowisko komputerowe, co stanowi **100%** kontrolowanych techników.

Odnotowane nieprawidłowości dotyczyły:

Typ szkoły	Kontrolowane szkoły, w których liczba godzin informatyki jest niezgodna z ramowym planem nauczania		Kontrolowane szkoły, w których dyrektor nie dokonał podziału uczniów na grupy		Kontrolowane szkoły, w których liczba uczniów w grupach jest niezgodna z ramowym planem nauczania	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Licea ogólnokształcące	0	0	2*	25	0	0
Technika dla młodzieży	0	0	0	0	0	0

*Nie dokonano podziału na grupy, ponieważ klasy liczyły mniej niż 24 uczniów. Nie wydano zaleceń

Dostosowanie organizacji zajęć informatyki w kontrolowanych szkołach do wymogu dotyczącego liczby uczniów w grupie nieprzekraczającej liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej w terminie do 31 sierpnia 2013 r.

Typ szkoły	Kontrolowane szkoły, w których uczniowie w pracowni komputerowej nie mieli zapewnionego samodzielnego stanowiska komputerowego	
	Liczba	%
Licea ogólnokształcące	3	37,5
Technika dla młodzieży	0	100

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli nie były podstawą do wydania dyrektorom liceów ogólnokształcących zaleceń, sformułowania wniosków i uwag. Wyniki przeprowadzonych kontroli nie były podstawą do wydania dyrektorom techników dla młodzieży zaleceń, sformułowania wniosków i uwag.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. Nie wydano zaleceń

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

1. Nie dotyczy

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. We wszystkich kontrolowanych i technikach, liczba godzin informatyki w klasach pierwszych jest nie mniejsza niż określona w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.
2. We wszystkich kontrolowanych liceach ogólnokształcących i technikach liczba uczniów w grupach jest zgodna z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.
3. We wszystkich kontrolowanych technikach oraz prawie wszystkich liceach ogólnokształcących uczniowie mieli zapewnione samodzielne stanowiska komputerowe.

3.1.2.5. Kontrola w zakresie zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z języków obcych nowożytnych z ramowymi planami nauczania w publicznych gimnazjach.

Celem kontroli było sprawdzenie zgodności organizacji zajęć z języków obcych z ramowymi planami nauczania w publicznych gimnazjach z uwzględnieniem stopnia zaawansowania znajomości języka

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 10 % publicznych gimnazjów województwa opolskiego. Przy wyborze uwzględniono miejsce położenia gimnazjów, według 4 kategorii: gimnazja wiejskie, w mieście do 20 tys. mieszkańców, w mieście od 20 do 100 tys. mieszkańców i w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców – w proporcjach właściwych do liczby gimnazjów w poszczególnych kategoriach w województwie. Kontrolą objęto organizację zajęć edukacyjnych z języków obcych nowożytnych w 3 losowo wybranych oddziałach klas pierwszych, a w gimnazjach liczących do 3 oddziałów – wszystkie oddziały.

Kontrolą zostały objęte publiczne gimnazja znajdujące się na obszarze województwa opolskiego.

Kontrola została zrealizowana w okresie od stycznia do marca 2013 roku.

Opis danych i ich analiza.

Kontrolą objęto **24** publiczne gimnazja spośród 137 publicznych gimnazjów ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży w województwie opolskim.

Informacje w zakresie zgodności organizacji zajęć edukacyjnych z języków obcych nowożytnych z ramowymi planami nauczania w publicznych gimnazjach

1. Liczba publicznych gimnazjów, w których liczba godzin przewidzianych na nauczanie języków obcych nowożytnych jest wyższa lub równa liczbie określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 204)

Tak		Nie	
Liczba gimnazjów	%	Liczba gimnazjów	%
24	100	0	0

1a. Liczba publicznych gimnazjów, w których wprowadzono dodatkowe zajęcia edukacyjne z języka obcego zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 204):

2a. Dyrektor kontrolowanego gimnazjum dokonał podziału uczniów na grupy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów.

Tak		Nie	
Liczba gimnazjów	%	Liczba gimnazjów	%
18	100	0	0

2b. Sposób, w jaki dyrektor publicznego gimnazjum dokonał podziału na grupy:
 Spośród **18** publicznych gimnazjów, w których dokonano podziału na grupy,
 w **16** (*liczba gimnazjów*) funkcjonują grupy oddziałowe,
 w **7** (*liczba gimnazjów*) funkcjonują grupy międzyoddziałowe,
 w **0** (*liczba gimnazjów*) funkcjonują grupy międzyklasowe.
(w 5 kontrolowanych gimnazjach zorganizowano jednocześnie grupy oddziałowe i międzyoddziałowe)

3. Przy podziale na grupy uwzględniono stopień zaawansowania znajomości języka obcego.

Tak		Nie	
Liczba gimnazjów, w których dokonano podziału na grupy	%	Liczba gimnazjów, w których dokonano podziału na grupy	%
18 (dla pierwszego języka obcego nowożytnego)	100	0	0

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych gimnazjów 0 zaleceń, sformułowania 1 wniosku. Zalecenia wydano dyrektorom 0 (0 %) kontrolowanych publicznych gimnazjów.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. nie wydano zaleceń

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

1. W kontrolowanym gimnazjum wystąpił wyższy tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w szkolnym planie nauczania, niż wskazany w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204).

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Organizacja zajęć edukacyjnych z języków obcych nowożytnych w kontrolowanych gimnazjach była zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204).

3.1.2.6. Kontrola w zakresie prawidłowości organizacji oddziału przedszkolnego

Celem kontroli było pozyskanie informacji o przestrzeganiu prawa w zakresie organizacji pracy oddziału przedszkolnego i nauczycieli.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 5 % publicznych przedszkoli oraz w 5% publicznych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne.

Kontrolą zostały objęte publiczne przedszkola i publiczne szkoły podstawowe na obszarze województwa opolskiego

Kontrola została zrealizowana w okresie od października do listopada 2012 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto:

- **32** publicznych przedszkoli, spośród 408 publicznych przedszkoli,
  - **6** publicznych szkół podstawowych, spośród 102 ww. szkół,
- nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

Kontrolę przeprowadzono ogółem w **136** oddziałach przedszkolnych, w tym w **124** oddziałach zorganizowanych w publicznych przedszkolach oraz w **12** oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w publicznych szkołach podstawowych.

W kontrolowanych oddziałach przedszkolnych publicznych przedszkoli liczba dzieci wynosiła ogółem **2563**, w tym: **715** dzieci 5- letnich, **643** dzieci 6- letnich, **17** dzieci niepełnosprawnych.

W kontrolowanych oddziałach przedszkolnych publicznych szkół podstawowych liczba dzieci wynosiła ogółem **237**, w tym: **69** dzieci 5- letnich, **54** dzieci 6- letnich, **4** dzieci niepełnosprawnych.

W **6** szkołach podstawowych, oddziały przedszkolne działają na podstawie zapisów zawartych w statucie szkoły, co stanowi **100 %** kontrolowanych szkół.

W kontrolowanych przedszkolach statut określa cele i zadania wynikające z przepisów prawa, w zakresie:

- a) udzielania dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej - **30** przypadków (**94%** kontrolowanych przedszkoli);
- b) organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi - **26** przypadków (**81%** kontrolowanych przedszkoli);
- c) umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej - **26** przypadków (**82%** kontrolowanych przedszkoli).

Dyrektorom **7 (22%)** kontrolowanych przedszkoli wydano **14** zaleceń.

W kontrolowanych szkołach podstawowych statut określa cele i zadania wynikające z przepisów prawa, w zakresie:

- a) udzielania dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- b) organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- c) umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych).

Dyrektorom **0 (0%)** kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W kontrolowanych przedszkolach statut określa:

- a) sposób realizacji zadań, z uwzględnieniem wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomaganie rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności **27** przypadków (**84%** kontrolowanych przedszkoli);
- b) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć oraz zajęć realizowanych poza placówką **26** przypadków (**81%** kontrolowanych przedszkoli);
- c) szczegółowe zasady przyprawdzania i odbierania dzieci przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo **29** przypadków (**91%** kontrolowanych przedszkoli);

Dyrektorom **6 (19%)** kontrolowanych przedszkoli wydano **14** zaleceń.

W kontrolowanych szkołach podstawowych statut określa:

- a) sposób realizacji zadań, z uwzględnieniem wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomaganie rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- b) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć oraz zajęć realizowanych poza placówką **5** przypadków (**83%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- c) szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych).

Dyrektorowi **1** (**17%**) kontrolowanej szkoły podstawowej wydano **1** zalecenie.

W kontrolowanych przedszkolach statut określa szczegółowo zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w oddziale przedszkolnym związanych z:

- a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju - **26** przypadków (**81%** kontrolowanych przedszkoli);
- b) planowaniem i prowadzeniem pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialnością za jej jakość - **28** przypadków (**88%** kontrolowanych przedszkoli);
- c) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji – **24** przypadków (**75%** kontrolowanych przedszkoli);
- d) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną - **24** przypadków (**75%** kontrolowanych przedszkoli).

Dyrektorom **9** (**28%**) kontrolowanych przedszkoli wydano **26** zaleceń.

W kontrolowanych szkołach podstawowych statut określa szczegółowo zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w oddziale przedszkolnym związanych z:

- a) współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji

- dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- b) planowaniem i prowadzeniem pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialnością za jej jakość - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- c) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych);
- d) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną - **6** przypadków (**100%** kontrolowanych szkół podstawowych).

Dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **117** (**94%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych, liczba dzieci jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Dyrektorom **4** (**13%**) kontrolowanych przedszkoli wydano **4** zaleceń, a dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **124** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych, praca wychowawczo-dydaktyczna i opiekuńcza prowadzona jest na podstawie programu wychowania przedszkolnego. Dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych przedszkoli wydano **0** zaleceń, a dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **122** (**98%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych czas trwania zajęć prowadzonych dodatkowo jest dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci. Dyrektorowi **1** (**3%**) z kontrolowanych przedszkoli wydano **1** zalecenie, a dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **124** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych nauczyciele prowadzą obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci. Dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych przedszkoli wydano **0** zaleceń, a dyrektorom **0** (**0%**) kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **124** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12** (**100%**) kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych nauczyciele dokumentują obserwacje

pedagogiczne. Dyrektorom **0 (0%)** kontrolowanych przedszkoli wydano **0** zaleceń, a dyrektorom **0 (0%)** kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

W **124 (100%)** kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w przedszkolach oraz w **12 (100%)** kontrolowanych oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych, z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej nauczyciele przeprowadzają analizę gotowości wszystkich dzieci 5 i 6-letnich w oddziałach do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna). Dyrektorom **0 (0%)** kontrolowanych przedszkoli wydano **0** zaleceń, a dyrektorom **0 (0%)** kontrolowanych szkół podstawowych wydano **0** zaleceń.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych przedszkoli **59** zaleceń, sformułowania **2** wniosków i uwag.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych szkół podstawowych **1** zalecenia, sformułowania **0** wniosków i uwag.

Zalecenia wydano dyrektorom **14 (37%)** kontrolowanych przedszkoli i szkół, podstawowych, z tego: **59 (98%)** dyrektorom przedszkoli, a **1 (2%)** dyrektorowi szkoły podstawowej.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. Określenia w statucie szkoły/przedszkola zapisów wskazujących szczegółowo zakres zadań nauczycieli prowadzących zajęcia w oddziale przedszkolnym związanych z:

1) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,

2) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczną – pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną,

(zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3 - 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolującego dotyczyły:

1. Pozytywnych uwag na temat przejrzystości i rzetelnie prowadzonej dokumentacji związanej z działalnością diagnostyczną na rzecz postępów i osiągnięć wychowanków.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Najwięcej problemów w kontrolowanych publicznych przedszkolach oraz szkołach podstawowych sprawiło formułowanie i określanie w statucie zapisów określających cele i zadania wynikające z przepisów prawa, a także niepokojące zjawisko zwiększania liczebności dzieci w oddziale (powyżej 25 wychowanków); pożądane więc byłoby wspomaganie dyrektorów w tym zakresie oraz kontynuowanie nadzoru pedagogicznego w formie kontroli.

3.1.2.7. Kontrola prawidłowości organizacji działania publicznej biblioteki pedagogicznej i realizacji jej zadań oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrola przewidziana jest do realizacji w okresie od czerwca do lipca 2013 r.

Celem kontroli będzie ocena prawidłowości organizacji działania i realizacji zadań przez publiczne biblioteki pedagogiczne oraz zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 100 % bibliotek pedagogicznych.

Kontrolą zostaną objęte publiczne biblioteki pedagogiczne znajdujące się na obszarze województwa opolskiego.

Kontrola zostanie zrealizowana w okresie czerwca 2013 roku.

3.1.2.8. Kontrola organizacji zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego z uwagi na niepełnosprawność

(realizacja kontroli w toku)

Celem kontroli była ocena zgodności z przepisami prawa organizacji zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym, z uwagi na niepełnosprawność.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 5 % publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz publicznych i niepublicznych poradni

psychologiczno–pedagogicznych i ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjne.

Kontrolą zostały objęte publiczne szkoły podstawowe, gimnazja, licea ogólnokształcące i zasadnicze szkoły zawodowe, do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność.

Ujęte w sprawozdaniu kontrole zostały zrealizowana w okresie **maja 2013** roku. Dalsza realizacja kontroli odbywa się w czerwcu 2013 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto **11** szkół, co stanowi 0,6% ogółu wszystkich szkół i placówek w województwie nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty, w tym:

- **4** szkoły podstawowe, do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność;
- **5** gimnazjów, do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność;
- **0** liceów ogólnokształcących, do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność;
- **2** zasadnicze szkoły zawodowe, do których uczęszczają uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność.

Informacje w zakresie zgodności organizacji zajęć rewalidacyjnych w szkole ogólnodostępnej, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym, z uwagi na niepełnosprawność.

1) Informacja o liczbie dzieci i młodzieży posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność.

Liczba uczniów, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, z uwagi na niepełnosprawność, w kontrolowanych szkołach ogółem **97**, w tym:

- 29** w szkołach podstawowych;
- 42** w gimnazjach;
- 0** w liceach ogólnokształcących;
- 26** w zasadniczych szkołach zawodowych.

2) Uwzględniono zajęcia rewalidacyjne w arkuszu organizacji danego typu szkoły na rok szkolny 2012/2013

W **10** szkołach zajęcia rewalidacyjne zostały uwzględnione w arkuszu organizacji na rok szkolny 2012/2013, co stanowi **90,9%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **3** szkołach podstawowych, co stanowi **75%** ogółu kontrolowanych

szkół podstawowych;

- w **5** gimnazjach, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **2** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

CZĘŚĆ A

Wypełniana dla uczniów, dla których obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.).

3) Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność zorganizowano zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność

3a) W 0 szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W 0 szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w 0 szkołach podstawowych, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 0 gimnazjach, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 liceach ogólnokształcących, co stanowi 0% kontrolowanych liceów ogólnokształcących, w tym:
- w 0 zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W 0 szkołach realizacja zajęć korekcyjnych wad postawy była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi 0% ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** (liczba) liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** (liczba) zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach zajęcia korekcyjne wad postawy realizowane były dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

3b) W **2** szkołach zajęcia korygujące wady mowy prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **18,2%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **2** szkołach podstawowych, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących, w tym:
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **2** szkołach zajęcia korygujące wady mowy realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **18,2%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **2** szkołach podstawowych, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **2** szkołach realizacja zajęć korygujących wady mowy była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi **18,2%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **2** szkołach podstawowych, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **2** szkołach zajęcia korygujące wady mowy realizowane były dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi **18,2%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **2** szkołach podstawowych, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

3c) W **0** szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się prowadzone były na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **0%** ogółu szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;

- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach realizacja zajęć orientacji przestrzennej i poruszania się była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach zajęcia orientacji przestrzennej i poruszania się były dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

3d) W **0** szkołach nauka języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji prowadzona była na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach nauka języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji realizowana była zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **0%** ogółu szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;

- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach realizacja nauki języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji była potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi **0%** ogółu szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **0** szkołach nauka języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji była realizowana dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi **0%** ogółu szkół, w tym:

- w **0** szkołach podstawowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **0** gimnazjach, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **0** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **0%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

3e) W **11** szkołach prowadzone były inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **4** szkołach podstawowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **5** gimnazjach, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **2** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **11** szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **4** szkołach podstawowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;

- w **5** gimnazjach, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **2** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **11** szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji były potwierdzone w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **3** szkołach podstawowych, co stanowi **75%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **5** gimnazjach, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **2** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

W **11** szkołach inne zajęcia rewalidacyjne wynikające z programów rewalidacji były realizowane dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, zgodną z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490 oraz z 2010 r. poz. 982), co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **4** szkołach podstawowych, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w **5** gimnazjach, co stanowi **100%** ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w **0** liceach ogólnokształcących, co stanowi **0%** kontrolowanych liceów ogólnokształcących;
- w **2** zasadniczych szkołach zawodowych, co stanowi **100 %** ogółu kontrolowanych zasadniczych szkół zawodowych.

CZĘŚĆ B

Wypełniana dla uczniów, dla których obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204).

- 4) Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność, zorganizowano zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność**

W **8** szkołach zajęcia rewalidacyjne realizowane były zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, co stanowi **100%** ogółu szkół,

w tym:

- w **3** I klasach szkoły podstawowej, co stanowi **75%** kontrolowanych I klas szkół podstawowych;
- w **2** IV klasach szkoły podstawowej, co stanowi **50%** kontrolowanych IV klas szkół podstawowych;
- w **3** I klasach gimnazjum, co stanowi **60%** ogółu kontrolowanych I klas gimnazjum;
- w **0** I klasach liceum ogólnokształcącego, co stanowi **0%** kontrolowanych I klas liceów ogólnokształcących;
- w **1** I klasach zasadniczej szkoły zawodowej, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych I klas zasadniczych szkół zawodowych.

W **8** szkołach realizacja zajęć rewalidacyjnych została potwierdzona w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **3** I klasach szkoły podstawowej, co stanowi **75%** kontrolowanych I klas szkół podstawowych;
- w **2** IV klasach szkoły podstawowej, co stanowi **50%** kontrolowanych IV klas szkół podstawowych;
- w **3** I klasach gimnazjum, co stanowi **60%** ogółu kontrolowanych I klas gimnazjum;
- w **0** I klasach liceum ogólnokształcącego, co stanowi **0%** kontrolowanych I klas liceów ogólnokształcących;
- w **1** I klasach zasadniczej szkoły zawodowej, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych I klas zasadniczych szkół zawodowych.

W **8** szkołach tygodniowy wymiar godzin realizowanych zajęć rewalidacyjnych dla ucznia wynosił po 2 godziny na ucznia, co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **3** I klasach szkoły podstawowej, co stanowi **75%** kontrolowanych I klas szkół podstawowych;
- w **2** IV klasach szkoły podstawowej, co stanowi **50%** kontrolowanych IV klas szkół podstawowych;
- w **3** I klasach gimnazjum, co stanowi **60%** ogółu kontrolowanych I klas gimnazjum;
- w **0** I klasach liceum ogólnokształcącego, co stanowi **0%** kontrolowanych I klas liceów ogólnokształcących;
- w **1** I klasach zasadniczej szkoły zawodowej, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych I klas zasadniczych szkół zawodowych.

W **8** szkołach minimalny wymiar godzin realizowanych zajęć rewalidacyjnych dla ucznia, był zgodny z § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204), co stanowi **100%** ogółu szkół, w tym:

- w **3** I klasach szkoły podstawowej, co stanowi **75%** kontrolowanych I klas szkół podstawowych;
- w **2** IV klasach szkoły podstawowej, co stanowi **50%** kontrolowanych

- IV klas szkół podstawowych;
- w **3** I klasach gimnazjum, co stanowi **60%** ogółu kontrolowanych I klas gimnazjum;
  - w **0** I klasach liceum ogólnokształcącego, co stanowi **0%** kontrolowanych I klas liceów ogólnokształcących;
  - w **1** I klasach zasadniczej szkoły zawodowej, co stanowi **50%** ogółu kontrolowanych I klas zasadniczych szkół zawodowych.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół/placówek **2** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag.

Zalecenia wydano **1 (9,1%)** dyrektorowi kontrolowanych szkół/placówek, z tego najmniej: **0 (0%)** dyrektorom gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych, a najwięcej **1 (9,1%)** dyrektorom **szkół podstawowych**.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

- Zaleca się zorganizowanie zajęć rewalidacyjnych dla ucznia/uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, oraz z 2010 r. poz. 982) i § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204) - **1**,
- Zaleca się dokumentowanie realizacji zajęć rewalidacyjnych w dzienniku zajęć rewalidacyjnych, zgodnie z § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z 2003 r. Nr 107, poz. 1003, z 2009 r. Nr 116, poz. 997 oraz z 2010 r. Nr 156, poz. 1047 - **1**.

W arkuszach kontroli nie zanotowano spostrzeżeń kontrolującego.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. We wszystkich kontrolowanych szkołach organizacja zajęć rewalidacyjnych w zakresie rodzaju zajęć, liczby godzin oraz zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego jest zgodna z przepisami prawa.
2. W większości kontrolowanych szkół realizacja zajęć rewalidacyjnych była potwierdzona w dzienniku zajęć.
3. W prawie wszystkich kontrolowanych szkołach zajęcia rewalidacyjne zostały uwzględnione w arkuszu organizacji danego typu szkoły na rok szkolny 2012/2013.

3.1.2.9. Kontrola w zakresie w zakresie organizowania i realizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych

Celem kontroli była ocena zgodności z przepisami prawa organizacji i realizacji zajęć rewalidacyjno – wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 100% publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno–pedagogicznych i ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze.

Kontrolą zostały objęte wszystkie publiczne przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja oraz publiczne i niepubliczne poradnie psychologiczno–pedagogiczne i ośrodki rewalidacyjno - wychowawcze znajdujące się na obszarze województwa opolskiego, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze.

Kontrola została zrealizowana w okresie od stycznia do marca 2013 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto 79 szkół i placówek, co stanowi 4,5% ogółu wszystkich szkół i placówek w województwie nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty, w tym:

- 8 przedszkoli, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 59 szkół podstawowych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 12 gimnazjów, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 0 poradni psychologiczno-pedagogicznych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, w tym:

- 0 publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 (%) poradni psychologiczno – pedagogicznych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze,
  - 0 niepublicznych poradni psychologiczno- pedagogicznych, co stanowi 0 (%) poradni psychologiczno – pedagogicznych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 0 ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, w tym:
- 0 publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 (%) ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze,
  - 0 niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 (%) ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w których zorganizowano zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze.

W wyniku wskazywania szkół do kontroli stwierdzono, że w 12 szkołach/placówkach (wykazanych w SIO) nie ma uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim. W związku z powyższym odstąpiono od zamiaru przeprowadzania kontroli.

Najczęściej występujące wyjaśnienia dyrektora:

- 1) błędy przy wpisywaniu danych do SIO;
- 2) błędne interpretowanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;

1. Informacja o liczbie dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim objętych zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi

Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ogółem 248, w tym:

- 15 w 8 przedszkolach;
- 194 w 59 szkołach podstawowych;
- 39 w 12 gimnazjach;
- 0 w poradniach psychologiczno – pedagogicznych ogółem, w tym:
  - 0 w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych,
  - 0 w niepublicznych poradniach psychologiczno- pedagogicznych;
- 0 w ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych ogółem, w tym:
  - 0 w publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
  - 0 w niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.

Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych 94, co stanowi 37,50% ogółu wszystkich orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:

- 3 w 1 przedszkolu;
- 70 w 10 szkołach podstawowych;

21 w 2 gimnazjach;

0 w poradniach psychologiczno – pedagogicznych, w tym:

- 0 w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych,
- 0 w niepublicznych poradniach psychologiczno- pedagogicznych;

0 w ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, tym:

- 0 w publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
- 0 w niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.

Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ogółem 155, co stanowi 62,50% ogółu wszystkich orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:

12 w 8 przedszkolach;

124 w 58 szkołach podstawowych;

18 w 12 gimnazjach;

0 w poradniach psychologiczno – pedagogicznych, w tym:

- 0 w publicznych poradniach psychologiczno– pedagogicznych,
- 0 w niepublicznych poradniach psychologiczno- pedagogicznych;

0 w ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:

- 0 w publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
- 0 w niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.

2. Zaplanowanie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w arkuszu organizacji odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki na rok szkolny 2012/2013

W 79 szkołach/placówkach zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zostały uwzględnione w arkuszu organizacji na rok szkolny 2012/2013, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 59 szkołach podstawowych, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 w ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:

- w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
- w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

3. Okres realizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

W 78 szkołach/placówkach zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze prowadzone były przez okres wskazany w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 98,73% ogółu kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 58 szkołach podstawowych, co stanowi 98,31% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100 % ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

4. Organizacja zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

W 78 szkołach/placówkach dyrektor zorganizował zespołowe lub indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zgodnie z formą wskazaną w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 98,73% ogółu kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 58 szkołach podstawowych, co stanowi 98,31% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:

- w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

5. Wymiar zajęć rewalidacyjno – wychowawczych

W 13 kontrolowanych szkołach/placówkach liczba zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wynosiła dla każdego zespołu 4 godziny dziennie, w tym:

- w 1 przedszkolach, co stanowi 12,5% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 10 szkołach podstawowych, co stanowi 16,95% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 2 gimnazjach, co stanowi 16,67% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 w publicznych ośrodkach rewalidacyjno- wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

W 72 kontrolowanych szkołach/placówkach liczba indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wynosiła 2 godziny dziennie dla każdego uczestnika zajęć, w tym:

- w 7 przedszkolach, co stanowi 87,5% ogółu kontrolowanych przedszkoli;

- w 53 szkołach podstawowych, co stanowi 89,83% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- 0 w ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

6. Liczba osób w zespole

W 13 kontrolowanych szkołach/placówkach liczba osób w zespole zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wynosiła od 2 do 4, w tym:

- w 1 przedszkolu, co stanowi 12,5% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 10 szkołach podstawowych, co stanowi 16,95% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 2 gimnazjach, co stanowi 16,67% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

7. Liczba nauczycieli prowadzących zespołowe zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze

Prowadzenie zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych powierzono:

- jednemu n-łowi w 17 (1/5/1) *gimnazjach/szkołach* podst./przedszkolach,
- dwóm n-łom w 2 (1/1/0) *gimnazjach/szkołach* podst./przedszkolach,
- trzem n-łom w 2 (0/2/0) *gimnazjach/szkołach* podst./przedszkolach,
- czterem i więcej n-łom w 3 (0/3/0) *gimnazjach/szkołach* podst. /przedszkolach.

8. Liczba nauczycieli prowadzących indywidualne zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze

Prowadzenie indywidualnych zajęć rewalidacyjno – wychowawczych powierzono:

- jednemu n-łowi w 51 (10/36/5) *gimnazjach/szkołach* podst. /przedszkolach,
- dwóm n-łom w 22 (2/18/2) *gimnazjach/szkołach* podst. /przedszkolach,
- trzem n-łom w 7 (0/5/2) *gimnazjach/szkołach* podst. /przedszkolach,
- czterem i więcej n-łom w 4 (0/4/0) *gimnazjach/szkołach* podst. /przedszkolach.

9. Opieka w czasie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

W 13 szkołach/placówkach opiekę w czasie prowadzenia zespołowych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych sprawuje pomoc nauczyciela, co stanowi 16,5% kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 1 przedszkolu, co stanowi 12,5% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 10 szkołach podstawowych, co stanowi 16,95% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 2 gimnazjach, co stanowi 16,67% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

10. Indywidualny program zajęć

W 79 szkołach/placówkach dla każdego uczestnika zespołowych lub indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych opracowano indywidualny program zajęć, co stanowi 100% kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 59 szkołach podstawowych, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

W 77 szkołach/placówkach (w tym 11/59/7 *gimnazjach/szkołach podst. /przedszkolach*) indywidualny program zajęć został opracowany przez nauczyciela lub nauczycieli prowadzących te zajęcia we współpracy z psychologiem na podstawie wskazań zawartych w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 98% kontrolowanych szkół/placówek (w tym odpowiednio 92/100/88%).

W 1 placówce (w tym 0/0/1 *gimnazjach/szkołach podst. /przedszkolach*) indywidualny program zajęć został opracowany przez innego nauczyciela/ innych nauczycieli niż prowadzący te zajęcia, co stanowi 1,27% kontrolowanych szkół/placówek (w tym odpowiednio 0/0/12,5).

W 2 szkołach/placówkach (w tym 1/0/1 *gimnazjach/szkołach podst. /przedszkolach*) opracowano indywidualny program zajęć bez współpracy z psychologiem, co stanowi 2,5% kontrolowanych szkół/placówek (w tym odpowiednio 8,3/0/12,5%).

W 79 szkołach/placówkach (tym 12/59/8 *gimnazjach/szkołach podst. /przedszkolach*) zespołowe lub indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze obejmowały wszystkie wymagane prawem obszary zajęć, co stanowi 100% kontrolowanych szkół/placówek.

Natomiast w 0 szkołach/placówkach zespołowe lub indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze nie obejmowały wszystkich wymaganych prawem obszarów zajęć, co stanowi 0% kontrolowanych szkół/placówek.

Najczęściej występujące braki dotyczyły następujących obszarów zajęć:

- nie stwierdzono braków.

11. Dziennik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

W 79 szkołach/placówkach prowadzi się dziennik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół/placówek, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;
- w 59 szkołach podstawowych, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, w tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

W dziennikach zajęć rewalidacyjno - wychowawczych 79 szkół/placówek, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół/placówek uzupełniono wszystkie wymagane prawem dane.

Natomiast w 0 szkołach/placówkach dzienniki zajęć rewalidacyjno - wychowawczych nie zawierały wszystkich wymaganych prawem danych, co stanowi 0% kontrolowanych szkół/placówek.

Najczęściej występujące braki:

- nie stwierdzono braków.

12. Zeszyt obserwacji

W 79 szkołach/placówkach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół/placówek dla każdego uczestnika zespołowych lub indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych prowadzony jest odrębny zeszyt obserwacji, w tym:

- w 8 przedszkolach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych przedszkoli;

- w 59 szkołach podstawowych, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół podstawowych;
- w 12 gimnazjach, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych gimnazjów;
- w 0 poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym:
  - w 0 publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - w 0 niepublicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych;
- w 0 ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % ogółu kontrolowanych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, tym:
  - w 0 publicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych publicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych,
  - w 0 niepublicznych ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, co stanowi 0 % kontrolowanych niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

W zeszytach obserwacji 79 szkół/placówek, co stanowi 100% ogółu kontrolowanych szkół/placówek, wpisano określone prawem informacje.

Natomiast w 0 szkołach/placówkach w zeszytach obserwacji nie wpisano określonych prawem informacji, co stanowi 0% kontrolowanych szkół/placówek.

Najczęściej występujące braki:

- nie stwierdzono braków.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom szkół/placówek 9 zaleceń, nie sformułowano żadnych wniosków i uwag.

Zalecenia wydano 7 (8,9%) dyrektorom kontrolowanych szkół/placówek, z tego najmniej: 1 / 2 (8,3% / 16,7%) dyrektorowi przedszkola i dyrektorowi gimnazjum, a najwięcej 6 (10,2%) dyrektorom szkół podstawowych.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania zasad organizowania zajęć rewalidacyjno- wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim i organizowania indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w wymiarze 2 godziny dziennie dla każdego uczestnika zajęć zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 1997 r. w sprawie zasad organizowania zajęć

rewalidacyjno- wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim (Dz. U. Nr 14, poz. 76); w tym zakresie wydanych zostało 5 zaleceń.

Najczęściej występujące w arkuszach kontroli spostrzeżenia kontrolujących dotyczyły:

1. podejmowania przez kadre pedagogiczną szeregu dodatkowych działań (również w ramach art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela) rozwijających zainteresowania - mocne strony i wdrażających do optymalnego rozwoju dziecka przez prowadzenie zajęć dodatkowych - dogoterapia, hydroterapia, hipoterapia, cykliczne wyjeżdżanie do parku wodnego na wyjazdowe treningi aktywności motorycznej MATPE w środowisku wodnym olimpiad specjalnych w ramach działań np. Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
2. współpracy najczęściej z osobami współdziałającymi w przywracaniu dziecka do funkcjonowania społecznego, tj.: z personelem szpitalnym, pracownikami domowego Hospicjum dla Dzieci w Opolu, pracownikami socjalnymi (OPS), (OliPS), (GOPS), Domu Pomocy Społecznej (DPS), urzędnikami PEFRON, przedstawicielami firm sprzętu rehabilitacyjnego (REHMED) oraz z domownikami poprzez konsultacje, wskazówki i praktyczne oddziaływanie z zachęceniem do podejmowania wspólnych działań.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Stwierdza się, że organizacja i realizacja zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w badanych publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach poza nielicznymi, pojedynczymi przypadkami odbywa się zgodnie z przepisami prawa.
2. W wyniku kontroli stwierdzono, że we wszystkich kontrolowanych placówkach / szkołach są uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim. Podstawą do takiego stwierdzenia są przedłożone orzeczenia o potrzebie organizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w formach zespołowych lub indywidualnych.
3. We wszystkich (79) kontrolowanych szkołach/placówkach zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zostały uwzględnione w arkuszu organizacji na rok szkolny 2012/2013 i były prowadzone przez okres wskazany w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych z jednym wyjątkiem, który dotyczy szkoły podstawowej, gdzie zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zostały zorganizowane w drugim półroczu w odstępie ok. 2 miesięcy od chwili przedstawienia orzeczenia w szkole przez rodzica.
4. We wszystkich kontrolowanych szkołach/placówkach zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze były prowadzone zgodnie z przepisami prawa.
5. Nie we wszystkich kontrolowanych szkołach (4 z 59 szkół podstawowych) i placówkach (1 z 8 przedszkoli) prowadzących indywidualne zajęcia

rewalidacyjno- wychowawcze liczba godzin tych zajęć wynosiła 2 godziny dziennie dla każdego uczestnika.

6. Prowadzenie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych zarówno zespołowych, jak i indywidualnych powierzano różnie, w zależności od potrzeb: jednemu, dwóm, trzem, czterem i więcej nauczycielom.
7. We wszystkich (13) szkołach/placówkach prowadzących zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze opiekę w czasie prowadzonych zajęć sprawuje pomoc nauczyciela.
8. We wszystkich (79) kontrolowanych szkołach/placówkach dla każdego uczestnika zespołowych lub indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych opracowano indywidualny program zajęć.
9. W zdecydowanej większości (77) kontrolowanych szkół/placówek indywidualny program zajęć został opracowany przez nauczyciela lub nauczycieli prowadzących te zajęcia we współpracy z psychologiem na podstawie wskazań zawartych w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Tylko w 1 przedszkolu indywidualny program zajęć został opracowany przez innego nauczyciela niż prowadzący te zajęcia i bez współpracy z psychologiem oraz w 1 gimnazjum brak było opinii psychologa do opracowanego w/w programu zajęć.
10. We wszystkich (79) kontrolowanych szkołach/placówkach zespołowe lub indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze obejmowały wszystkie wymagane prawem obszary zajęć.
11. Wszystkie (79) kontrolowane szkoły i placówki prowadzą dzienniki zajęć rewalidacyjno-wychowawczych posiadające wszystkie wymagane prawem dane i odrębne zeszyty obserwacji dla każdego uczestnika zespołowych lub indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych z wpisanymi określonymi prawem informacjami.
12. Z nielicznych (9) uchybień najczęściej (5) naruszany był zapis dotyczący organizowania indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w wymiarze 2 godziny dziennie dla każdego uczestnika zajęć.
13. W spostrzeżeniach kontrolujących dominowały informacje o szeregu dodatkowych działaniach podejmowanych przez kadrę pedagogiczną (również w ramach art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela).

3.1.2.10. Kontrola prawidłowości nadzorowania przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej spełniania przez dzieci pięcioletnie i sześćoletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego

Celem kontroli była ocena prawidłowości sprawowania przez dyrektorów publicznych szkół podstawowych nadzoru nad spełnianiem przez dzieci pięcioletnie i sześćioletnie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.

Zaplanowano przeprowadzenie kontroli w 10 % publicznych szkół podstawowych, dla których ustalono obwód.

Kontrolą zostały objęte publiczne szkoły podstawowe, dla których ustalono obwód, znajdujące się na obszarze województwa opolskiego

Kontrola została zrealizowana w okresie od października do listopada 2012 roku.

Opis danych i ich analiza

Kontrolą objęto **38** publicznych szkół podstawowych, dla których ustalono obwód, spośród 316 ww. szkół nadzorowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty.

Informacje o realizacji przez dyrektorów publicznych szkół podstawowych nadzoru nad spełnianiem przez dzieci pięcioletnie i sześćioletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego

1) **38** kontrolowanych szkół podstawowych posiada ewidencję dzieci pięcioletnich i sześćioletnich z roczników objętych obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego w roku szkolnym, którego dotyczyła kontrola, sporządzoną na podstawie informacji o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży przekazanej przez wójtów, burmistrzów, prezydentów.

W **38 (100%)** spośród kontrolowanych szkół są prowadzone księgi ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego zamieszkałych w obwodzie ww. szkół. W **2 (5,3%)** szkołach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg ewidencji.

Najczęściej stwierdzano nieprawidłowości polegające na:

– braku wpisów dotyczących danych osobowych dzieci oraz rodziców – **2** przypadki;

2) Na **816** dzieci pięcioletnich zamieszkałych w obwodach kontrolowanych szkół podstawowych **48** nie realizuje obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego (obowiązku szkolnego);

Na **785** dzieci sześćioletnich zamieszkałych w obwodach kontrolowanych szkół podstawowych **35** nie realizuje obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.

W przypadkach niespełniania przez dzieci pięcio- i sześćioletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, dyrektorzy **15** kontrolowanych szkół podejmowali działania, do których najczęściej należały:

- pisemne lub telefoniczne zapytania do dyrektorów innych szkół i/lub przedszkoli – **59** podjętych działań;
- próby nawiązania kontaktu z rodzicami dziecka (telefonicznego, pisemnego itp.) w celu uzyskania informacji o spełnianiu obowiązku przez dziecko – **64** podjęte działania;
- przeprowadzanie wywiadów w środowisku zamieszkania dziecka – **49** podjętych działań;
- inne działania – **3** podjęte działania (brak wpisów)
- powiadomienia organu prowadzącego o wyczerpaniu możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dziecka – **33** podjętych działań.

Przypadki, w których dyrektor nie podjął żadnych działań – **0**.

3) Spośród **816** dzieci pięcioletnich zamieszkałych w obwodach kontrolowanych szkół **0** dzieci zostało objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

Spośród **785** dzieci sześćioletnich zamieszkałych w obwodach kontrolowanych szkół **2** dzieci zostało objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

4) **65** dzieci sześćioletnich zamieszkałych w obwodach kontrolowanych szkół rozpoczęło naukę w klasie pierwszej ww. szkół;

9 dzieci sześćioletnich zamieszkałych poza obwodem kontrolowanych szkół rozpoczęło naukę w klasie pierwszej kontrolowanych szkół podstawowych.

Analiza wyników kontroli wskazuje, iż dyrektorzy **36 (94,7%)** kontrolowanych szkół prawidłowo nadzorują spełnianie przez dzieci pięcio- i sześćioletnie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub obowiązku szkolnego.

Odnotowane nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie najczęściej dotyczyły:

- prowadzenia księgi ewidencji w zakresie wpisów dotyczących danych osobowych dziecka oraz rodziców.

Zalecenia, uwagi i wnioski zawarte w protokołach kontroli oraz spostrzeżenia kontrolujących.

Wyniki przeprowadzonych kontroli były podstawą do wydania dyrektorom publicznych szkół podstawowych **2** zaleceń, sformułowania **0** wniosków i uwag.

Zalecenia wydano dyrektorom **2 (5,3%)** kontrolowanych szkół podstawowych.

Najczęściej wydawane zalecenia dotyczyły zobowiązania dyrektorów do przestrzegania:

1. Prowadzenia księgi ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązkowi szkolnemu, zamieszkałych w obwodzie szkoły, zgodnie z § 3a ust. 2 pkt 1 i 2 lit. a-c rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.), a tym samym usunięcia uchybień w księdze ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego, zamieszkałych w obwodzie szkoły, w zakresie wpisów dotyczących (odpowiednio): danych osobowych dziecka oraz rodziców.

W arkuszach kontroli nie zanotowano spostrzeżeń kontrolującego.

Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli:

1. Wszystkie kontrolowane szkoły posiadają ewidencję dzieci pięcio- i sześciolletnich z roczników objętych kontrolą oraz prowadzą księgi ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego.
2. Stwierdzono pojedyncze przypadki nieprawidłowości w prowadzeniu księgi ewidencji w zakresie wpisów dotyczących danych osobowych dziecka oraz rodziców.
3. Prawie wszyscy dyrektorzy kontrolowanych szkół prawidłowo nadzorują realizację przez dzieci pięcio- i sześciolletnie rocznego przygotowania przedszkolnego lub obowiązku szkolnego.
4. Dyrektorzy wszystkich kontrolowanych szkół podstawowych podjęli działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn niespełniania przez dziecko rocznego obowiązku przygotowania przedszkolnego.

3.1.3. Wnioski z kontroli planowych

- a) wynikające z analizy wyników kontroli:
  - wskazujące na potrzeby w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek, określające zakres wspomagania:
    1. wspomaganie dyrektorów w zakresie interpretacji orzeczeń i opinii wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne
  - wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:

1. planowanie kontroli w zakresie przestrzegania przez szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych przepisów art. 7 ust 3 ustawy o systemie oświaty – szczególnie dla szkół ponadgimnazjalnych
2. planowanie kontroli w szkołach publicznych i niepublicznych w zakresie realizacji podstaw programowych i ramowych planów nauczania

b) dotyczące organizacji kontroli:

1. wykorzystywać możliwość prowadzenia kontroli w jednym zakresie w kilku szkołach wchodzących w skład zespołu szkół

3.2. Kontrole doraźne zrealizowane od 1.09.2012. do 31.05.2013

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

3.2.1. Ogólne informacje o przeprowadzonych kontrolach doraźnych

W roku szkolnym 2012/2013 (od 1 września 2012 r. do 31 maja 2013r.) pracownicy Kuratorium Oświaty w Opolu przeprowadzili 179 kontroli doraźnych w 153 spośród 1751 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 147 dyrektorów szkół i placówek.

W tabeli poniżej przedstawiono informację o obszarach, w jakich kontrole doraźne zostały przeprowadzone w roku szkolnym 2012/2013.

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli*:	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
• zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	2	12	4				18
• realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	1	3	2	2	5		13
• przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów		2	10	8			20

dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki							
• przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	10	6	11		2		29
• przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	1	2				1	4
• zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.		6	3		1	1	11
• przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty		20		1	22		43
• inne			31	8	2		41
* W przypadku kontroli obejmujących zagadnienia z wielu obszarów należy ją wskazać przy każdym obszarze, którego dotyczy kontrola.							

3.2.2. Informacje dotyczące organizacji i przeprowadzania kontroli doraźnych

Przyczyną zarządzenia przez kuratora oświaty kontroli doraźnej w szkole lub placówce jest stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia w tej szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego. Takie stwierdzenie może nastąpić na skutek wniosku podmiotu zewnętrznego lub na skutek analizy przez kuratora oświaty dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką. Podmioty wnioskujące o zarządzenie w roku szkolnym 2012/2013 kontroli doraźnych w szkołach lub placówkach przedstawiono w tabeli.

Liczba kontroli doraźnych przeprowadzonych	Liczba kontroli w:						
	przedszkolach	szkołach dla dzieci i młodzieży			szkołach dla dorosłych	placówkach	RAZEM
		szkołach podstawowych	gimnazjach	szkołach ponadgimnazjalnych			
a) na wniosek, prośbę, w związku z informacją pozyskaną od:							
• organu prowadzącego szkołę lub placówkę	4	1	11				16

• prokuratury	1	3					4
• Rzecznika Praw Obywatelskich							0
• rodziców	3	11	7	3		1	25
• uczniów				2			2
• nauczycieli							0
• Rzecznika Praw Dziecka							0
• innych podmiotów		1			3	1	5
b) na skutek stwierdzenia przez Kuratora Oświaty potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnej	6	35	43	14	29	0	127
RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	14	51	61	19	32	2	179

Kontrole doraźne były prowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, co zaprezentowano w tabeli.

1.	Liczba kontroli doraźnych, w tym:	
	a) przeprowadzonych przez:	
	• jedną osobę	160
	• zespół dwuosobowy	18
	• zespół więcej niż dwuosobowy	1
	RAZEM KONTROLI DORAŻNYCH	179
	b) przeprowadzonych na podstawie imiennych upoważnień.	179
2.	Liczba sporządzonych przez kontrolujących protokołów kontroli:	
	a) w terminie 7 dni od dnia zakończenia kontroli	179
	b) w terminie dłuższym niż 7 dni od dnia zakończenia kontroli.	
	RAZEM PROTOKOŁÓW	179

3.2.3. Wyniki kontroli doraźnych (*liczba zaleceń wydanych w obszarach wynikających z art. 33 ust. 2 ustawy o systemie oświaty – najczęściej wydawane zalecenia*)

Obszary funkcjonowania szkół i placówek będące przedmiotem kontroli	Liczba zaleceń
zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami	
realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania	29
przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz prowadzenia egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego i obowiązku nauki	2
przestrzeganie statutu szkoły lub placówki	13
przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia	
zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	2
przestrzeganie przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty	8
inne	11
RAZEM	65

3.2.4. Wnioski wynikające z analizy wyników kontroli doraźnych

1. wskazujące na potrzeby w zakresie planowania nadzoru pedagogicznego:

1. realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania w szkołach niepublicznych dla dorosłych o uprawnieniach szkół publicznych.
2. zwiększenie liczby kontroli doraźnych w zakresie przestrzegania przez szkołę niepubliczną przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.
3. zgodność organizacji pracy szkół z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego (statuty szkół).
4. przestrzeganie przepisów prawa oświatowego ze szczególnym zwróceniem uwagi na kompetencje rady pedagogicznej.

5. prawidłowość prowadzenia dokumentacji szkolnej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

4. Wspomaganie

4.1. Informacje opisujące działania Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganie szkół i placówek

- 1) Przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej Kuratorium analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli

Sposób dokonywania analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków:

- a) opracowywanie analiz:
  - bieżących
  - okresowych
  - całościowych
- b) zakres analiz:
  - tematyka kontroli
  - tematyka ewaluacji
  - zalecenia
  - uwagi
  - oceny spełniania przez poszczególne typy szkół i placówek wymagań państwa określonych w załączniku do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego
  - wnioski z ewaluacji
  - inne: Monitoring w zakresie wyników sprawdzianu po szóstej klasie szkoły podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego.
- c) źródła wyników:
  - arkusze zbiorcze kontroli planowych

- arkusze kontroli doraźnych
- raporty z ewaluacji całościowych
- raporty z ewaluacji problemowych
- inne: Informacje pozyskane z monitoringów, publikowane wyniki i analizy OKE i CKE.

d) inne formy wspomagania:

- przedstawianie wniosków z nadzoru w czasie okresowych porad, konferencji
- przygotowywanie konferencji wynikających z potrzeb szkół i placówek w województwie
- upowszechnianie wniosków z nadzoru w formie publikacji na stronie internetowej
- upowszechnianie wniosków z nadzoru w innej formie niż publikacja na stronie internetowej
- upowszechnianie materiałów informacyjnych
- inne: Wypracowanie i udostępnienie materiałów w zakresie dobrych praktyk podnoszenia jakości kształcenia oraz wyników egzaminów zewnętrznych – wykorzystanie danych z monitoringu w zakresie wyników sprawdzianu po szóstej klasie szkoły podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego. Zaplanowanie i prowadzenie ewaluacji problemowych w obszarze Efekty w wybranych szkołach.

2) Upowszechnianie przykładów dobrych praktyk

1. Przyjęte w Kuratorium zasady uznawania działań szkół i placówek za dobre praktyki, godne upowszechniania – przyjęte kryteria:

- niestandardowość działań / innowacyjność projektów
- pozytywne efekty, rezultaty dobrej praktyki
- celowość i skuteczność (cele i czas realizacji, rozwiązanie konkretnego problemu)
- ukierunkowanie na rozwój dzieci / uczniów
- inne: Uwzględnianie w działaniach specyfiki środowiska lokalnego; wypełnianie założeń polityki oświatowej państwa (obniżenie wieku szkolnego, bezpieczna szkoła)

2. Zaproponowane przykłady dobrych praktyk (najwyżej dwa) do szerszego upowszechnienia wraz ze wskazaniem ich tematyki.

Tematyka:

1. Kalendarz Centrum Nauk Przyrodniczych przy Publicznym Gimnazjum nr 6 im. Powstańców Śląskich w Opolu.
2. Program Szkoły dla Ekorozwoju – woda, powietrze, odpady, energia, zdrowie, wspieranie innych na rzecz Ziemi – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Dobrodzieniu.

Opisany przykład dobrej praktyki:

1. W CNP przygotowano kalendarz na 2013 r. w dwóch wersjach językowych. Propozycja dwunastu doświadczeń przypisanych kolejnym dwunastu miesiącom stanowi zerwanie z klasycznym przedstawieniem doświadczeń w podręcznikach szkolnych. Ciekawa pod względem artystycznym szata graficzna ma sprzyjać zaciekawieniu i mobilizować do przeprowadzenia doświadczeń, które zostały zaplanowane w taki sposób, by ich wykonanie było możliwe w warunkach domowych. Druga wersja kalendarza – wersja anglojęzyczna służy m.in. sprawdzeniu skuteczności prowadzenia w Centrum Nauk Przyrodniczych zajęć z języka angielskiego oraz ma za zadanie kształcenie sprawności językowych u odbiorców kalendarza. Materiał opisujący doświadczenia został opracowany przez nauczycielki fizyki, biologii, chemii i matematyki prowadzące zajęcia w CNP. Kalendarz w ilości 500 egzemplarzy został przekazany uczestnikom zajęć w CNP, a także dostarczony do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych województwa opolskiego wraz z listem zachęcającym do przeprowadzenia doświadczeń, ale także zawierającym zaproszenie na zajęcia w Centrum. Kalendarze w obu wersjach językowych zostały także przygotowane dla uczniów ze szwajcarskiej szkoły w Wil biorących udział w projekcie Comenius Regio: „Matematyka nowego wymiaru”.

2. Celem głównym projektu jest wcielanie w życie zadań związanych z oszczędnością energii oraz przenoszeniem dobrych nawyków do domów uczniów. Pomysłodawcy zachęcają do zdrowego trybu życia. Pogłębiając świadomość ekologiczną dzieci i młodzieży, twórcy projektu pragną dotrzeć do pozostałych mieszkańców gminy. Edukacja ekologiczna w szkole ma już wieloletnią tradycję, której celem jest wprowadzenie trwałych, ekologicznie zrównoważonych nawyków w życiu codziennym. Skupia się głównie na działaniach możliwych do przeprowadzenia w szkole, gospodarstwie domowym i środowisku lokalnym. Koordynatorzy starają się angażować w swoje działania rodziców uczniów, okoliczne firmy i instytucje.

Działania w ramach Programu Szkoły dla Ekorozwoju realizowane są w formie zajęć pozalekcyjnych, np:

- audyty energetyczne szkoły i domostw uczniów,
- monitoring środowiska,
- fotografowanie urokliwych zakątków Dobrodzienia i okolic,
- zbiórka surowców wtórnych i segregacja odpadów,
- redagowanie szkolnego miesięcznika „Ekopopulus”,
- organizowanie spotkań i prelekcji proekologicznych,
- udział w akcjach, konkursach i projektach ekologicznych.

3. Sposoby upowszechniania dobrych praktyk w działaniach wspomagających:

- publikowanie na stronie internetowej kuratorium (w tym również tworzenie „baz dobrych praktyk” lub „Banku dobrych praktyk”)
- promowanie dobrych praktyk podczas organizowanych konferencji, narad i uroczystości
- przekazywanie szkołom i placówkom informacji o podejmowanych przedsięwzięciach i możliwościach uczestnictwa w nich (w celu nawiązywania współpracy i wykorzystywania doświadczeń innych szkół, inspirowanie szkół i placówek do podejmowania działalności innowacyjnej)
- zamieszczanie artykułów autorstwa dyrektorów i nauczycieli (szkół i placówek) promujących dobre praktyki na łamach wydawanych przez kuratoria publikacji - biuletynów, kwartalników, miesięczników itp.
- inne: Promowanie dobrych praktyk podczas spotkań z radami pedagogicznymi przy okazji ewaluacji zewnętrznej.

3) Promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek

Promowanie wykorzystywania wyników ewaluacji zewnętrznej (szczególnie w kontekście stopnia spełnienia wymagań państwa), z wykorzystaniem form, tj.:

- konferencje i narady dla dyrektorów szkół i placówek (np. konferencje wojewódzkie, konferencje regionalne dot. ewaluacji organizowane przy współpracy z ORE) – promowanie znaczenia i upowszechnianie wyników ewaluacji
- informacje na stronach internetowych kuratorów
- szkolenia /spotkania o tematyce związanej z ewaluacją i obszarami badanymi podczas ewaluacji, w tym organizowane w ramach grantów
- dystrybucja do szkół i placówek publikacji książkowych na temat ewaluacji
- inne sposoby: Informacje zamieszczane w Biuletynie „Oświata Opolska”

4) Organizowanie konferencji i narad przeprowadzonych w roku szkolnym 2012/2013 – wskazanie liczby konferencji i narad dla dyrektorów różnych typów szkół i rodzajów placówek (adresaci), zakresy tematyczne konferencji i narad.

Dane liczbowe:

Lp.	Zakres tematyczny	Liczba			Adresaci	Liczba uczestników
		konferencje	narady	Inne formy szkoleń		
1.	<p>Nadzór pedagogiczny</p> <p>Sierpniowe oraz lutowe narady z kadłą kierowniczą szkół i placówek oraz przedstawicielami jst</p>		19		Dyrektorzy szkół i placówek oraz przedstawiciele jst	1582
2.	<p>Bezpieczeństwo w szkole</p> <p>W tym organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży</p> <p>Konferencja RPD: „Prawo dziecka do bezpieczeństwa</p> <p>Konferencja w ramach Roku Bezpiecznej Szkoły „Piękne życie – bezpieczne życie”</p>	2	4		Dyrektorzy szkół i placówek województwa opolskiego, przedstawiciele organów prowadzących; organizatorzy wypoczynku; instytucje nadzorujące wypoczynek; pedagodzy szkolni, rzecznicy praw ucznia, opiekunowie samorządów uczniowskich	225
3.	<p>Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej:</p> <p>„Profilaktyka szkolna w zakresie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży”</p> <p>„Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach”</p>	1			<p>Nauczyciele szkół województwa opolskiego</p> <p>Nauczyciele przedszkoli i szkół województwa opolskiego</p>	100 100
4.	<p>Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek</p>	4			Dyrektorzy i nauczyciele szkół różnego typu	523

5.	<p>Szkolnictwo zawodowe:</p> <p>„Rola szkół gimnazjalnych w kształtowaniu świadomości zawodowej młodzieży” – konferencja</p> <p>Spotkanie informacyjne: „Polskie uczelnie w europejskim systemie szkolnictwa wyższego”</p>	1		1	dyrektorzy szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, nauczyciele, doradcy zawodowi	120
6.	<p>Programy edukacyjne dla poszczególnych typów szkół i placówek</p> <p>Podsumowanie programu „Uczenie się przez całe życie” Comenius Regio Partnerskie Projekty z zakresu szkolnictwa zawodowego.</p> <p>Realizacja programu „Uczenie się przez całe życie” Comenius Regio Partnerskie Projekty – „Matematyka nowego wymiaru”</p>	1		3		95 10
7.	<p>Inne:</p> <p>Warsztaty i konferencje w ramach edukacji europejskiej oraz e-twinning</p>	2		3	Dyrektorzy, nauczyciele wszystkich typów szkół; szkolni koordynatorzy projektów; przedstawiciele jst,	407
8.	„Dzieci wielojęzyczne i wielokulturowe w polskiej szkole”	1			Nauczyciele, dyrektorzy szkół, dyrektorzy poradni psychologiczno-pedagogicznych, asystenci edukacji romskiej, przedstawiciele stowarzyszeń romskich	85
9.	„Rozwijanie kompetencji nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, niezbędnych do pracy z dzieckiem sześciolatkiem”	1			Dyrektorzy i nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	107
10.	Organizacja Gali Finałowej „Mam 6 lat” dla rodziców,	1			Uczniowie, nauczyciele, rodzice, dyrektorzy	100

	dyrektorów i nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych oraz działania promujące podjęcie nauki dziecka 6-letniego w szkole.				szkół, zaproszeni goście ze środowiska oświatowego i lokalnego	
11.	Spotkania informacyjno-konsultacyjne z Ministrem Edukacji Narodowej			2	Dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych, przedstawiciele jst; rodzice dzieci sześciolletnich	420
12.	Organizacja uroczystego podsumowania rankingu szkół ponadgimnazjalnych w woj. opolskim przeprowadzonym przez "PERSPEKTYWY" I "RZECZPOSPOLITĄ"			1	Przedstawiciele społeczności szkół, które uzyskały najwyższe w województwie miejsca w rankingu szkół ponadgimnazjalnych	65
13.	Realizacja VIII Wojewódzkiego Forum Edukacji Regionalnej „Wielokulturowe dziedzictwo na Śląsku Opolskim – historia i współczesność”	1		1	Nauczyciele regionaliści oraz inni zainteresowani problematyką regionalizmu w kulturze i edukacji.	64
14.	„Nauczyciel w cyfrowej szkole”	1			Dyrektorzy szkół; nauczyciele informatyki oraz innych specjalności	61
15.	Organizacja narad z dyrektorami ośrodków doskonalenia nauczycieli.		1		dyrektorzy ośrodków doskonalenia nauczycieli	15

Wnioski z organizowanych konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek:

1. Największe zainteresowanie budziły konferencje, na które bez problemu zrekrutowano planowaną liczbę chętnych. Stąd w roku kolejnym również np. w ramach grantów zrealizowane zostaną co najmniej trzy konferencje.
2. Dyrektorzy szkół biorący udział w konferencjach problemowych chętniej podejmowali współpracę w obszarach omawianych podczas spotkań.
3. Sprawdza się wyjazdowa formuła 2-3 dniowych konferencji i spotkań warsztatowych przeznaczonych dla kadry kierowniczej oświaty.

4.2. Wnioski z działalności wspomagającej Kuratora Oświaty

a) wynikające z działań podejmowanych w ramach wspomagania, wskazujące na potrzeby w zakresie:

- planowania nadzoru pedagogicznego:

1. Przy planowaniu zakresów ewaluacji problemowych warto uwzględnić wyniki monitoringów oraz analiz wynikających z różnych zakresów pracy szkół.
2. Warto uszczegółowić zakres i kontynuować monitoring w zakresie przygotowania merytorycznego i organizacyjnego szkół podstawowych do pracy z sześciolatkami w kontekście przygotowań do powszechnego obniżenia wieku szkolnego.
3. Prowadzić planowy monitoring jakości kształcenia w placówkach posiadających już akredytację Opolskiego Kuratora Oświaty.
4. Zaplanowanie monitoringu prowadzonych w szkołach i placówkach w zakresie innowacji pedagogicznych w obszarze bezpieczeństwa i promocji zdrowia

- wspomaganie pracy szkół i placówek:

1. Dużą wartość upatrujemy w dzieleniu się szkół pozytywnymi przykładami rozwiązań i dobrymi efektami pracy oraz w upowszechnianiu tych praktyk.
2. Należy motywować kadrę kierowniczą oświaty do dzielenia się przykładami dobrych praktyk w sferę organizacji oraz merytorycznej strony wykorzystania edukacyjnej wartości dodanej dla podnoszenia jakości pracy szkół w województwie opolskim.
3. Warto wprowadzić wspomaganie placówek kształcenia ustawicznego w zakresie podnoszenia jakości realizowanych usług edukacyjnych.

b) dotyczące organizacji wspomagania:

1. Przy okazji organizacji różnych form doskonalenia, spotkań roboczych i okolicznościowych warto wykorzystywać formułę „dzielenia się dobrymi praktykami”
2. Warto wykorzystywać do działań wspomagających sytuacje mobilizacji szkół, np. po badaniu ewaluacyjnym.
3. Kontynuować i doskonalić różnorodne formy wspomaganie szkół w trakcie koordynowania priorytetowych programów i przedsięwzięć edukacyjnych, realizowanych w danym roku szkolnym.

c) określające zakres wspomagania:

1. Potwierdza się potrzeba organizacji doskonalenia nauczycieli w formie warsztatów z wykorzystaniem wycieczek tematycznych do miejsc inspirujących do wprowadzania twórczych i praktycznych rozwiązań dydaktycznych.
2. Zdecydowanie warto rozwijać i proponować podobne formy doskonalenia – promujące nowoczesny styl pracy edukacyjnej.
3. Warto kontynuować realizację wspomaganie poprzez aplikowanie w ramach programów akcji „Uczenie się przez całe życie” Comenius Regio Partnerskie Projekty. Taka formuła pracy już przynosi rezultaty, co można zauważyć na podstawie rozwijanego doświadczenia – przy realizacji przez kuratorium oświaty poprzedniego i obecnego projektu.

Halina Bilik

Opolski Kurator Oświaty